

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Po Slomškovih dneh

Štajerska plan je dala slovenskemu narodu velike učenjake, odlične cerkvene kneze, od vsega naroda priznane in ljubljene narodne voditelje. Sedaj pa zgleđa, da nam bodo lavantinci postavili tudi prvega slovenskega svetnika v naše oltarje. Kdor je pretekla dva dneva malo boljše opazoval verske slovesnosti v Mariboru in videl, s koliko iskreno pobožnostjo in zaupanjem je ljudstvo romalo na Slomškov grob, je moral tudi sam, čeprav dosedaj dvomljivec, priti do prepričanja, da si bo to ljudstvo res izmislilo svojega svetnika tudi pred vesoljno Cerkvijo in da nebeska vrata ne bodo mogla ostati zaprta tolikemu zaupanju. Prav vse je sodelovalo, kar versko in slovensko čuti: duhovščina s svojimi prelati in škofi na čelu, svetne oblasti, kulturni in politični narodni voditelji. Vse je družila ena želja in ena misel.

Kljub temu pa se je zdelo, da je narodno voditeljstvo v tem slučaju le izraz ljudske volje, ki že davno vruje in živi v prepričanju, da je Slomšek svetnik in priprošnjik slovenskega naroda pred Bogom. Kajti ni je sile na zemlji, ki bi si sicer mogla v času vseh teh pometeljskih težav in kriz, ki so nad našim kmetičkim človekom, ustvariti to pripravljenost za žrtve in spraviti tako ogromne množice našega delovnega ljudstva sredi poletne vročine v Maribor, da manifestirajo za svojega Slomška, ko bi to navdušenje in prepričanje ne živelo v globini narodne duše. Idealizem vernega slovenskega ljudstva, ki se je zopet enkrat pokazal v vsej globini in pristnosti, je tako velik in iskren, da mora imeti spoštovanje pred njim vsakdo, tudi kulturni nasprotnik, ako ima le kaj smisla za resnične kulturne vrednote. Ne vemo, kaj in koliko store drugi krščanski narodi za poveljanje svojih svetnikov. Cerkev je veliko, košato drevo in v njegovi senci je mnogo narodov. Vsak dela odgovarjajoče svoji čudi, svoji naravi. Slovenci ki smo majhen narod, ki ni posebno oblagodarjen ne z zemljo, ne s slavo zgodovinske preteklosti, ne z zemeljskimi prijatelji in močnjakmi tega sveta in še manj s srebrom in zlatom, imamo tudi bolj ponižno pobožnost, ki je včasih res malo preveč skromna. Tisto malodušje in mala vera v samega sebe ter v to, kar je našega slovenskega, ki jo opazujemo tako pogosto v našem narodnem življenju, se na nek način odraža tudi v našem stališču do našega slovenskega svetnika. Toda pred Bogom smo vsi enaki in so številčno mali in veliki narodi cenjeni le po svoji pravi notranji vrednosti. Zato upajmo, da srčnega zaupanja vernih Slovencev Bog ne bo zavrnil in bo s čudeži poveljal Antona Martina Slomška in še druge naše svete moše in žene.

Velika je misel, da bi imeli tudi Slovenci v univerzalni katoliški Cerkvi svoje svetnike. Svetost, to je bogohotena harmonija duha in srca, požaljenjena s herojičnimi krščanskimi čednostmi. Na ta način bi tudi slovenska pobožnost, ako se smemo tako izraziti, došla v sklop z univerzalnim katolicizmom, iz katerega itak raste in je po njem navdihnjena, ki pa je vendar, če premišljujemo n. pr. našega Slomška, tako pristno slovensko zveneca, ko ga gledamo pevca naših slovenskih goric, srčnega ljubitelja naše krasne, a od požrešnih tučev zatirane zemlje, ki ji škof, da narod ohrani veri in Bogu, postane prosvetni buditelj, kulturni in narodni voditelj. Slomšek bi bil po našem skromnem mnenju zelo moderen tip katoliškega svetnika, ki bi enkrat povzdignjen na oltar dal svetniški, bogozasluzni pečat našim brezimnim verskim in kulturnim delavcem, ki so šli po njegovih stopinjah in so po njegovem zgledu zastavili z delom povsod, kjer so mislili, da bodo narodu in veri najbolj služili.

Verska in narodnostna ideja Martina Slomška, ki Slovence že danes duži, nas bo potem, ko bo Slomšek proglašen za svetnika, združila še bolj v eno duhovno in narodno enoto. Kolikšna pomena bi to bilo zlasti za naše primorske in koroške Slovence! Slomšek — svetnik bi za naš kulturni in narodni življenjski program. Saj so že mariborski praznični dnevi v tem pogledu zelo blagodejno vplivali. Štajercje so z velikim zadovoljstvom spoznali, v kako veliki meri je Slomšek danes luč vsem Slovincem, brez ozira na to, ali bivajo to ali onstran Savinje. Pošteno so lavantinci ugotovili, da dosedaj še ni bilo nikdar toliko »Kranjcev« v Mariboru kakor v Slomškovih dneh. In »Kranjci« so se lahko prepričali, s kako naklonjenostjo prijaznostjo, uslužnostjo in prisrčnostjo so jih panonski Slovenci sprejemali. Ugajal jim je njihov trden nastop in korak, njihove prekrasne narodne noše, katerim se niso mogli načuditi in jih prehaliti, žele si istega duha in smisla za organizacijo, ki je malim narodom prepotrebno sredstvo za uveljavljanje svojih težej. Zelo veliko praktičnega, organizatoričnega duha je pokazala že sama izvedba velikih prireditvev v Slomškovih dneh. Čeprav je Maribor po svoji strukturi nekoliko manj pripraven za razvoj velikih ljudskih mas, je slo vendar vse v najlepšem redu. Čisto tehnični napredek od evharističnega kongresa, ki je bil pred dvema leti v Mariboru za lavantinske škofije, — je ogromen. Se vidi, da imamo tudi v Mariboru kader večjih organizatorjev, ki se z ljubeznijo posvečajo organizacijam.

Slomškove slavnosti je zelo povzdignila navzočnost naših vidnejših cerkvenih in narodnih voditeljev. Neizbežno v spominu vseh navzočih in nepozaben v zgodovini našega naroda bo ostal trenutek, ko je naš voditelj dr. Anton Korošec kot mandat slovenskega naroda izročil lavantinskemu škofu 400.000 podpisov kot prošnjo za beatifikacijo Slomška. Od strani dr. Korošca ni bila to le neka simbolična gesta, ampak je s tem dejanjem kot odgovorni narodni voditelj pokazal, v čem je prava veličina naroda, kam morajo segati njegove korenine, da bo trdno zasidran, za kom morajo iti njegovi ideali, da bo ostal večno mlad in radosten: »Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.« Knezoškof dr. Tomažič je v svojem odgovoru s krasno vzporeditvijo do okolščino tudi podčrtal, ko je povdaril, da je res nad vse značilno, da duhovnik dr. Anton Korošec, sedanj

Neguš v Ženevi:

„Zgodovina Vas bo sodila“

Zmedeni državniki ne vedo, kam z negušem

Ženeva 30. junija. c. Že dolgo ni bilo v Ženevi tako napeto, kakor danes. Prišel je usodepolni 30. junij, ko se je moralo sestati izredno zasedanje Zveze narodov, ki mora na zahtevo Argentine obravnavati o tem, kaj se naj v bodoče meni o takozvanih »izvršenih dejstvih«, kakor je tisto v Abesiniji in v Evropi v Porenju. Ta problem je silno važen, ker se vidi, da se pripravljajo tudi drugod izvršena dejstva, ki silno pretresajo ves svet in ne samo ubogo, staro Evropo.

Tri skupine

Abesinsko vprašanje je bilo danes v središču vsega razpravljanja. Pokazale so se tri smeri v Ženevi.

V prvi vrsti so bili takozvani zastopniki velesil, to je starih evropskih držav. Vse te države menijo, da ima mednarodna diplomacija že svoje stalne oblike in zato mora v diplomaciji takoj zgubiti tisti, ki se pregreši proti starim običajem diplomacije. Glavno vodilo stare diplomacije pa je nek poseben nenapisan zakon, ki se tudi imenuje po naše bon ton in ta bon ton ima baje v Ženevi svoje meje. Kdor se pregreši proti tem zakonom, je neresen in čudaški. Proti tem nenapisanim zakonom stare diplomacije se je sedaj najbolj pregrešil neguš sam, ki se je kot bivši cesar tako daleč poizkušal, da je prišel sam razgrajati v Ženevo. V to skupino držav naravno spadajo predvsem Anglija, Francija in Italija.

Druga skupina držav se zbira predvsem v bloku manjših držav. Te države razumejo prav dobro položaj abesinske delegacije. Sicer je Abesinija daleč. Toda kar se je moralo zgoditi napram Abesiniji, se še laže zgodi v Evropi. Ta blok držav išče v Evropi predvsem probleme, ki bi se lahko merili na iste vate, ki so se uporabljali v Abesiniji.

Tretji blok držav pa predstavlja skupina držav, ki je bila zmeraj modra in pri vseh konfliktnih ob strane. Te države menijo, da je njihova dolžnost ves svet klicati k pameti. Napram velesilam zastopajo te države stališče, da je res smešno, da se neguš sam bori tam, kjer so diplomati in mednarodni pravniki samo navadni rokodelci. Kakor je v tej smeri to stališče pametno, tako je treba tudi napram malim državam zagovarjati nekaj pametnega. In za te države se pripravila dobro premišljena reforma pakta ZN, ki bo v bodrilo in tolažbo tistim, ki se boje presenečenja.

Vsak izmed teh blokov je imel danes posvete zase.

Blok velesil je predvsem skušal najti formulo, kako negušu prepričati njegove sitnosti.

Blok modrih ali nevtralnih držav se je zopet sestel in v smislu svoje politike, ki gre za to, da bo skušal prepričati, da bi neguš govoril na skupščini. Ker je v tem bloku švica najbolj ugledna, je Motta prevzel to nalogo, da bo skušal prepričati ali pa vsaj zavleči negušu njegovo izpraznjenje vesti.

Blok malih držav pa se je sestel predvsem na kosilo pri češkoslovaškem zunanjem ministru dr. Kroftu. Tega sestanka so se udeležili zastopniki držav Male zveze in Balkanskega sporazuma. Jugoslavijo je na tem sestanku zastopal dr. Purić. Ta sestanek je bil zelo važen, ker se je na njem govorilo o položaju v Avstriji. Habsburška propaganda postaja zmeraj bolj nasilna v Avstriji in ravno oba ta dva bloka sta trdno odločena, da z vsemi sredstvi prepričata izvršeno dejstvo v tem oziru. Da je položaj res zelo zapleten, se vidi iz tega, da je več delegacij sporočilo na Dunaj, da bi radi videli, če bi Schuschnigg sam prišel v Ženevo in podal poročilo o notranjem položaju v Avstriji. Toda popoldne je avstrijska delegacija sporočila, da je nemogoče, da bi Schuschnigg prišel v Ženevo, ker je zadržan po zakonodajnem dežu na Dunaju. Ta odklonitev je pa uplivala zelo porazno v vseh delegacijah.

V pričakovanju neguša

Medtem so se bližale popoldanske ure in nikdo še ni vedel, ali bodo neguša spustili za zeleno mizo ali ne. Občinstvo je že začelo zasedati prostore okoli nove palače, da si ogleda modernega rekordarja v popularnosti, ki je tokrat sam pravi afriški cesar. Do 16 še nikdo ni vedel, ali je dovoljeno negušu priti ali ne. Tedaj se je v palači ZN pripeljal predsedstvo Zveze narodov pod vodstvom Edena. Kmalu nato ob 16.30 se je v lepi elegantni limuzini pripeljal Leon Blum, ki si je dal prirediti diskretne ovacije. Drugi delegat, ki je prišel, pa je bil sam junak dneva. Neguš se je pripeljal v lepi Rolls Royce limuzini, ves je bil v

voditelj slovenskega naroda, izročil podpise za beatifikacijo škofa Antona Martina Slomška, ki je v svojem času bil narodni voditelj Slovencev. Lepše in zgodovinsko pomembnejše duhovne kontinuitete slovenskih narodnih voditeljev ni mogoče izraziti, kakor smo jo doživeli na praznik v Mariboru.

Maribor, ki je naša kulturna in narodna straža na severu, zasluži, da je večkrat priča utripov našega kulturnega in narodnega življenja. Tudi potrebno je to. Največji sijaj vsem prireditvam so vendarle dale množice vernega slovenskega ljudstva, ki so večina z velikimi gmočnimi žrtvami prihiteli, da manifestirajo za svoje verske in narodne ideale. Idealizmu le-teh, njihovi veri in globokemu zaupanju se bomo morali tudi zahvaliti, da bomo Antona Martina Slomška mogli kdaj vsi Slovenci in ves katoliški svet častiti na oltarjih. Dal Bog, da bi se to čim preje zgodilo. drin.

črni svileni pelertini, ob njem pa je sedel ras Nakušbu v predpisnem fraku prvega delegata abesinske delegacije pri Zvezi narodov. Ko je izstopil neguš iz avtomobila, se je pred vodom v palačo odigrala majhna komedija, ki jo predpisuje protokol. Visoki uradniki tajništva so morali negušu kot vladarju napraviti špalir in v predpisani razdalji pred negušem je šel po stopnicah vzhoda šef protokola. Neguš je bil sprejet s častmi, ki so dolžne vladarju neodvisne države. Medtem je občinstvo začelo ploskati in klicati negušu. Vsem je neguš lepo odzdravil.

Neguš v palači ZN

„Kako izgleda tisti, ki hoče nekaj doseči v Ženevi...“

Medtem je predsedstvo Zveze narodov še zmeraj razpravljalo o tem, ali naj neguša spuste v dvorano ali ne. Švicarski delegat je najbrž že zvedel, da je neguš že v palači in je samo predlagal, da naj se neguš svetuje, da bi govoril šele jutri. Toda proti temu se je odločno dvignil de Valera, ki je zahteval, da ame neguš govoriti, kadar se bo prijavil k besedi. Spor se je razvijal naprej, neguš pa je bil že v hodnikih zbornice.

Pretresljivo glas neguša

„Kaj ste storili za mojo ubogo državo“

Potem, ko je bil Van Zeeland izvoljen za predsednika izrednega zasedanja skupščine, je začel v dvorani položaj nastajati zmeraj bolj napet. Prvič se je zgodilo v zgodovini Zveze narodov, da je tudi občinstvo začelo sodelovati pri debatah v dvorani. Pristaši neguša in pristaši Italije so se komaj zdržali samo pri opazkah.

Predsednik van Zeeland je takoj nato začel s čitanjem italijanske note, ki je precej dolga in obsega osem poglavij. Ta nota je pisana v zelo pomirljivem tonu in ponavlja znano italijansko stališče, da je Abesinija danes popolnoma v oblasti Italije, da je prebivalstvo tamkaj zadovoljno z italijansko opukacijo, da vrši Italija v Abesiniji odlično civilizacijsko in človečansko vlogo, gradi ceste, ščiti slabe, odpravlja suženjstvo in skrbi za mir med vsemi prebivalci. Italijanska vlada posebno opozarja na ceremonijo, ki se je v Addis Abebi odigrala 9. t. m. Tedaj so vsi abesinski dostojanstveniki, poglavarji plemen in visoka duhovščina pred podkraljem Grazianijem položili prisego zvestobe italijanskemu vladarju.

Ob koncu izjavila italijanska vlada svojo pripravljenost še naprej sodelovati pri Zvezi narodov. V pomirjenju južnoameriških držav omenja italijanska vlada, da je v l. 1933 podpisala v Rio de Janeiro konvencijo, ki govori o problemih, ki jih deni načena Argentina pred Zvezo narodov. Glede reforme pakta Zveze narodov Italija še nima konkretnih načrtov, pač pa hoče naprej konkretno podpirati Zvezo narodov v vsem, toda zahteva, da se ji prizna popolna enakopravnost in popravilo krivice. To noto je podpisal grof Ciano.

Takoj nato je dobil besedo argentinski delegat, ki je razvijal znano argentinsko tezo o nepriznanju izvršenih dejstev. Pri tem ni niti z besedico omenil Italije, niti Abesinije.

Neguš govori

Takoj nato je dobil besedo neguš. Ko je predsednik sporočil, da daje besedo negušu, se je italijanska delegacija takoj dvignila in hrupno zapustila dvorano. Del občinstva na tribunah je začel ploskati negušu, drugi del občinstva pa je začel vpiti proti negušu in pozdravljati italijanske delegate. Ko je hrup ponehal, je neguš začel počasi govoriti.

Neguš je govoril zelo svečano, toda na obrazu in v njegovi izgovorjavi se je poznala trpkost in razočaranje, ki ga je njegovo dostojanstvo doživelo zaradi Italije in nezaslišanega obnašanja Zveze narodov. V svojem govoru je neguš našel prepričevalne besede, s katerimi je odbil na silno okupacijo svoje države ter s povdorkom in odmevajoče zagotavljal, da niti on, niti mednarodna pravništvo ne moreta priznati dejstva, kot ga je ustvarila krivična vojna v Abesiniji, ki je ostala brez zaščite od strani ustanove, katere članica je bila. Haile Selasie je na dolgo govoril o strahotah vojskovanja s strupenimi plini, s katerimi so skupine po 9–18 težkih italijanskih letal zadrževale abesinsko zemljo in brez usmiljenja uničevale vojaštvo, civilno prebivalstvo in živino, ki se je mirno pasla po pašnikih. Kdo naj zagovarja takšno strašno vojskovanje? — Ali naj Zveza narodov sedaj udari pečat svojega priznanja za vse te strahote, ki jim je Abesinija podlegla. Sam osebno sem bil priča vseh teh grozot in moji vojni tovariši, ki so se ob meni vojskovali za svobodo domovine, lahko isto izpovedo. Mi vsi smo tukaj pred Ženevo, pred to ustanovo, ki naj ščiti človečanske pravice, da prihitimo proti zločini, ki je bil storjen nad slabotnim narodom. — Trudil sem se, da bi zedinil abesinski narod, pri tem pa so mi neprestano delale težave italijanske intrige.

Štirinajst let se je Italija vestno in dosledno pripravljala na vojno, toda tudi vse te priprave bi ji ne bile pomagale nč, ako bi nekatere evropske velesile ne čutile potrebno, da kupijo prijateljstvo Italije s tajnimi pogodbami. Tajna pogodba o razdelitvi Abesinije (neguš meni pogodbo med Francijo in Italijo od dne 7. januarja 1935) je povzročila, da so se dogodki tako razvijali, kakor so se.

Ko se je seja skupščine ZN začela ob 17. neguš še ni bil povabljen v dvorano. Sejo je otvoril Eden, ki je sporočil, da skupščina nima svojega predsednika, ker je bil dr. Beneš izvoljen za predsednika republike. Predlagal je, da naj skupščina pošlje brzojavno zahvalo dr. Benešu za njegovo delo pri Zvezi narodov.

Ko je Eden prebiral to brzojavko, se je pri vstopu nenadoma pojavila postava neguša, ki je počasi in dostojanstveno šel na sredino dvorane, kjer je sedela delegacija njegove države. Nikdo ni poslušal Edena, vse je samo zrl, kako stopa tisti, ki hoče nekaj doseči v Ženevi.

Ko je Eden prečital svojo brzojavko, je neguš že mirno sedel. Eden je takoj sporočil, da si mora skupščina izvoliti novega predsednika. Volitve so se takoj začele. Za predsednika je bil s 47 glasovi od 51 navzočih izvoljen Van Zeeland.

Medtem je italijanski delegat izročil Edenu noto italijanske vlade. Medtem ko to poročamo, govori Van Zeeland svoj zahvalni govor. Za nočjo je predviden sledeči red:

Za Van Zeelandom bo takoj govoril argentinski delegat, ki bo razložil, zakaj je Argentina zahtevala izredno zasedanje skupščine. Takoj nato bo govoril neguš, nato pa bo Van Zeeland prebral noto italijanske vlade.

52 držav, zbranih tukaj v Ženevi, mi je lani oktobra meseca zatrjevalo, da napadelec ne bo imel uspeha. Med temi državami so bile tudi nekatere, ki se štejejo med najmočnejše velesile na svetu. Jaz sem imel zaupanje v Zvezo narodov, v njene obljube in njeno zvestobo. Mesto tega pa sem moral doživeti, da moja domovina ni mogla dobiti zadostnega orožja za svojo obrambo, medtem ko je Italija imela vsega dovolj. Prišel sem v Ženevo, da tistih 52 držav, ki so mi tako za gotovo obljubile, da napadelec ne bo imel uspeha, sedaj tukaj javno pred vsem svetom vprašam, kakšno dejansko pomoč so one dale Abesiniji. To vprašanje postavljam zaradi tega, ker sem se na njihove obljube zanašal, in sicer sem se zanašal tako dolgo in tako trdno, da sem dosledno odbil vse številne ponudbe italijanske vlade, da naj sklenem mir z odstopom malih delov abesinskega cesarstva. Italijanske ponudbe so bile v moj prilog. Toda nisem maral varati svojega ljudstva, niti nisem hotel izdati svojega neomajnega zaupanja do Zveze narodov, ki se je tako širokoustno postavila ob mene, da brani mojo slabo državo. Počel tega pa sem šel moral doživeti, da so se tri evropske države, ki so istočasno proglasile svojo zvestobo do Zveze narodov, postavile naravnost proti meni in so z odprtimi rokami šle na pomoč napadalcu s tem, da se niso udeležile slabotnih sankcij, ki ste jih proti napadalcu tukaj sklenili. Vse moje prošnje, da bi dobil od 52 držav, ki so mi obljubile pomoč, kakšno večjo denarno pomoč, so ostale brez uspeha. Mojih pozivov nikdo ni poslušal, čeravno so člani pakta Zveze narodov, na katerega ste vsi prisegli, v tem pogledu jasni in prozorni. Nam ste uporabo edine železnice preprečili, napadalcu ste jo sedaj popolnoma izročili, da jo uporablja po mili volji. Slovesno izjavljam iz tega mesta, da se abesinski problem ne bo reševal na takšen način, dokler obstojajo še kot veljavni in za vse enako obvezni zakoni mednarodne morale. Prišel sem semkaj, da vam izrečem zadnji poziv, da posredujete v prilog mojemu narodu, ki se je moral krivici kloniti zato, ker ga pravica ni podpirala. Če boste to storili, bo zgodovina beležila vaše dejanje, če tega ne boste storili, ne boste mogli utiti njenemu prekletstvu.

Ko je neguš nehal govoriti, je nastal na galeriji velik hrup. Skupina italijanskih časnika je začela neguša izžvižgavati in ga obmetavati z raznimi psovki. Seja je bila zaradi tega prekinjena in je predsednik Sveta Zveze narodov dal nalog, da dotične časnika aretirajo, kar je bilo takoj izvedeno.

Nemčija leta 1936 300 milijard Din samo za orožje

London, 30. jun. TG. »Morning Post« objavlja nove številke o nemškem oboroževanju in pravi, da izvirajo iz popolnoma zanesljivega vira, ki stoji radovednim čitateljem na razpolago. Potemtakem je Nemčija izdala za oboroževanje v l. 1935 naslednje zneske:

1. Za vzdrževanje armade, mornarice in letalstva 240 milij. funtov (okrog 55 milijard din).
2. Za nabavo novega orožja za vse tri vrste vojske 400 milij. funtov (okrog 90 milijard din).

V letu 1936 pa je Nemčija že izdala:

1. Za vzdrževanje vojske pol milijarde funtov (okrog 150 milijard din).
2. Za nabavo novega orožja itd. pa približno isto vsoto (okrog 150 milijard din).

Potemtakem znašajo izdatki Nemčije za oboroževanje v l. 1935 in 1936 okroglo 450 milijard dinarjev, ali samo za leto 1936 300 milijard dinarjev, kar je več, kot angleški letni proračun, ki znaša letos 850 milijonov funtov ali okroglo 200 milijard din.

Kongres JNS

Iz jugofašizma in polizma v — diktaturo

Belgrad, 30. junija. m. Na včerajšnjem vsednjem konferenčnem posvajanju v senatorjev JNS ter akcijskega odbora, kateremu se je na seji ožje odobrala JNS z dne 27. t. m. od kongresa izročilo vodstvo stranke, je v dvorani Delavske zbornice začel zasedati kongres JNS. Večina poslancev in senatorjev akcijskega odbora JNS zaradi novega šefa, ki ga je na včerajšnjem sestanku senator Milan Popović označil tako, da »mora biti človek še večje energije, ki bo mlad, okreten in ki bo vsaj za dva prsta višji nad prvaki, celo nad Uzunovičem, ni prišla na kongres. Včeraj so se v tem pogledu čule iz vrst samih delegatov besede, da bodo jugofašisti in polisti vztrajali na vsak način na tem, da Uzunovič ne bi bil več izvoljen za predsednika stranke, temveč Živkovič, Uzunoviču pa da bi se olajšal prisilni umik na ta način, da bi ga kongres stranke izvolil za častnega predsednika. Vsekakor je kongres nudi takoj ob odprtosti kakim 200 udeležencem senzacijo. Šef stranke Uzunovič sam ni prišel. Opravičil ga je podpredsednik dr. Kumanudi z boleznijo. Zaradi tega je sporočil dr. Kumanudi kongresu njegove tople pozdrave in prošnjo, da njegovo opravičilo vzame na znanje. Ugotovljeno je bilo tudi, da na kongres Maksimovičev in Srskičev ljudje niso prišli. Tudi Uzunovičevih ljudi ni bilo bogve koliko. Številni so bili jugofašisti ter precej polovcev, v glavnem poslanci in senatorji, ki so posebno aplavdirali Banjaninu, ki se je tudi danes postavil v pozvo velikega moralista, voditelja in edino pravega tolmača jugoslovanstva, človeka, ki da je edini poklican, da daje lekcije na desno in levo.

Sam potek dopoldanskega zasedanja je bil naslednji: Kongres je ob 10. otvoril dr. Kosta Kumanudi. Uvodoma je opravičil odednost Nikole Uzunoviča, in sicer zaradi bolezni, ter je pozval vse navzoče, naj prvo misel na kongresu posvetijo Nj. Vel. kralju Petru II., knezu namestniku Nj. Vis. Pavlu in obema namestnikom. Tozadevne pozdravne brojavke je prebral senator Angjelinovič, nakar se je dr. Kumanudi spomnil smrti kralja Aleksandra. Potem se je še v krajših besedah spomnil tudi smrti vodilnih članov stranke dr. Marinkoviča, Vasilja Grdjiča in Gerasima Popoviča. Končno je pozdravil vse delegate in govoril o programu stranke. Navzoče je bodril s tem, da je JNS edina stranka, ki ve, kaj hoče. Na njegov predlog sta bila nato izvoljena verifikacijski in kandidacijski odbor, v katerega so med drugimi prišli senator dr. Ploj, Ivan Pucelj in poslanec Prekorski.

Preden je kongres prišel z delom, je Kumanudi še poudarjal, da so vse časopisne vesti o njegovem vodstvu stranke neresnične, ker vlada popolna slova.

Poročilo dr. Kramerja

Kot prvi funkcionar stranke, ki je podal poročilo o delu stranke, je dobil besedo dr. Albert Kramer. V svojem poročilu je podal pregled delovanja stranke od prvega kongresa 20. julija 1933 pa do današnjega dne. Poudarjal je najvažnejše notranjepolitične dogodke ter se je postavil tudi na t. im. fazonizmi občinskih volitev leta 1933, pri katerih da je JNS zabeležila »velik uspeh«. Za te volitve je dr. Kramer še dejal, da so se vršile pod geslom: »Sodelovanje vseh jugoslovanskih konstruktivnih elementov«. Divil se je tudi z jevtičevo vlado ter je v tem oziru izjavil, da je bil prenaplajen ukrep o razpustu narodne skupščine in o razpisu novih volitev. Pravi, da do sodelovanja stranke kot take, ki je vendar imela v jevtičevi vladi svoje izrazite predstavnike, s to vlado ni prišlo. Dejstvo, da JNS ni postavila pri volitvah svoje liste, je Kramer zborovalcem razlagal tako, da »je splošni državni interes zmagal nad strankarskim, ker niso hoteli razbijati narodnih vrst« pred nevarnostjo združene opozicije. Kramer je nato še poudaril, da je zasluga JNS, da opozicija ni zmagala 5. maja. Kako pa so izgledale volitve 5. maja in kakšna je bila »veščina«, ni treba klicati v spomin jugoslovanske javnosti. O tem seveda Kramer ni poročal. Dr. Kramer je nato prešel tudi na Stojadinovičovo vlado, v kateri je prvotno JNS tudi imela svoje predstavnike, »ki da so na lastno odgovornost« vstopili vanjo. Sploh je dr. Kramer pojem »na lastno odgovornost« večkrat poudarjal. Tako so tudi bivši narodni poslanci JNS »na lastno odgovornost« kandidirali na jevtičevi listi. Iz Stojadinovičeve vlade da so predstavniki JNS izstopili tedaj, ko je po Kramerjevemu mnenju od vlada spremeni svoj nadstrankarski značaj. Od tega časa pa je delovanje stranke vedno bolj pojejavljalo in je zmagalo načelo, da je potrebno, da JNS stopi v rezervo. Nemožnost, da bi stranka JNS nadaljevala svoje delo med narodom, kateremu je prizadejala morje gorja, je dr. Kramer zopet zvil v »patriotsko pobudo« ter je izjavil, da je bil motiv za pasivnost »čisto patriotski«. Končno je prešel na zadnjo fazo stranke pred kongresom, na potrebo reorganizacije stranke in na posamezne sestanke. Za to delo je dr. Kramer izjavil, da je prišla pobuda iz kluba senatorjev JNS, ki se ni prenehala z delom. Tako se je pričel oblikovati sedaj tudi klub narodnih poslancev JNS, ki se trenutno ustanavlja. Kramer je klub senatorjev tudi pohvalil, da je »ta klub ostal na višini tudi za časa proračunske debate«. Kako je izgledala ta »višina«, je »Slovenec« že ponovno poročal.

Banjanin—Mravlje

Za njim je dobil besedo senator Jovo Banjanin, ki je po svoji stari navadi obgrizel vse svoje nasprotnike kar po vrsti. Obirno je govoril o strankinem programu ter izjavil, da so idejni temelji JNS iz šestojanuarskega manifesta. Nato se je po zopet postavil v pozvo edinega razlagavca jugoslovanstva ter je jugoslovanstvo po vrsti obdelal vsem, ki niso v JNS. Po njegovih izjavah bi res žalostno izgledalo jugoslovanstvo, če bi ga negovali samo ti neznatni drobci JNS v naši državi. Pri vsakem Banjaninovem tolmačenju jugoslovanstva in narodnega elinstva, je smatral puceljevec Mravlje za potrebno, da se na vso moč dere in obtožuje Slovence, ker so organizirani v JRJ in drugod, samo ne v JNS, z besedami: »Imamo dokaze, da oni niso za narodno edinstvo!« Mravlje je hotel opozoriti delegate nase tudi z raznimi drugimi medijci, posebno tedaj, ko je predsednik Banjanin zasejal strah »muslimansko-slovenskega klerikalizma«, ki da ni bil še nikdar tako agresiven kakor sedaj. Posebno slovenski se mu zdi nevarni, ker da se pod njegovo zaščito razvja hrvaški klerikalizem. Tu je Mravlje bruhnil iz sebe že obrabljeno frazo o klerofašizmu, tako da so ga ostali morali miriti. Kumanudi je pa nekajkrat odločno udaril po zvoncu, s čemer je hotel povedati, da je dovolj teh medkicev, ki tudi med Srb-

sko javnostjo ne »palijo«. Banjanin je nato vehe- mentno udaril še po vseh nasprotnikih JNS, posebno po opoziciji. Na vse te svoje nasprotnike je zliil ves svoj gnev, ki se je v njem nabral od zadnjega govora v senatu. Za opozicijo je trdil, da se ona sploh ne more sporazumeti. Govoril je tudi proti federaciji, za katero pravi, da bi prinesla še hujše notranje borbe ter da bi se tako ne moglo rešiti notranjepolitično vprašanje. Banjanin je končno povedal tudi, da bo JNS delala na to, da se združijo vse nacionalne sile, da pride do sodelovanja vseh jugoslovanskih elementov.

Za Banjaninom je imel obširen referat o gospodarskih in finančnih težnjah JNS dr. Šešerov. Njegov govor vsebuje vse to, kar bi bila JNS lahko in celo morala storiti, češar pa ni napravila. Zato so nekam depasirano zvenele njegove trditve, kakor da danes nekdo zapravlja denar, ko so še vsem v spominu razni »meetingi« JNS v Nišu, Novem sadu, Sarajevu in drugod, ki so požrli precejšnje vsote ljudskega denarja.

Za Šešerovim je govoril dr. Kramer o zunanji politiki.

Nato je poslanec Cvetič podal poročilo verifikacijskega odbora. Omenil je, da pristojuje kongresu 723 delegatov, ki da so vsi predložili pravilna pooblastila. 7 krajevnih organizacij se je opravičilo.

Popoldanska seja

Dr. Kumanudi je prekinil kongres ter napovedal njegovo nadaljevanje za ob 5 popoldne. Ob tej uri je dr. Kumanudi podal besedo dr. Kramerja, ki je prečital razne izdelane spremembe pravil JNS, po katerih bi imela JNS predsednika in dva podpredsednika. Kramer je omenil tudi, da spremembe določajo tudi institucijo častnega predsednika. Vrhovna ustanova stranke da je pa glavni odbor. Sprememba pravil je bila sprejeta.

Novo predsedstvo JNS

Nato je govoril Angjelinovič, ki je v imenu kandidacijskega odbora predlagal, naj se Nikola Uzunovič izvoli za častnega predsednika stranke. Zborovalci so to sprejeli.

Nato so bili izvoljeni: za predsednika JNS Peter Živkovič, general v rezervi,

za prvega podpredsednika Jovo Banjanin, za drugega podpredsednika Juraj Demetrovič, za glavnega tajnika dr. Albert Kramer.

V glavni odbor pa so bili izvoljeni: senator dr. Petar Zec, predsednik senata dr. Tomašič, dr. Kosta Kumanudi, dr. Belizar Janković, dr. Svetozar Tomić, dr. Jovan Aleksić, Jovič, Jovan Antiparmaković, Milutin Dragović, Vlada Miličević, Trifun Gjurić, Dragi Selmić, dr. Zika Popović, Izidor Živković, Uroš Prkić, inž. Milorad Cavadarević, dr. Uroš Desnica, dr. Majstrov, dr. Vlado Tomić, Čamerić, don Marko Devčić, fra Ante Gnješ, Nikola Bonetić, Boža Sentić, dr. Lahović, Branko Paunović, dr. Velizar Janković, dr. Bogdanović, Svetozar Tomić, Rudolf Giunio, Milivoj Djukanović, Šukrija

Že pred Kramerjem je hotel govoriti tudi bivši prometni minister Vujić (jevtičevci), ki je tudi besedo dobil. Poudaril je potrebo, da stranka razširi svoj delokrog in da zbere pod svoje okrilje vse nacionalne elemente. Izjavil je, da bo v tem pogledu prečital posebno resolucijo. Kakor hitro je Vujić omenil besedo resolucija, je že po dvorani završalo ter so se slišali vzkliki: »Kako, vi ne morete sami čitati resolucije?« V dvorani je nastalo dolgotrajno medsebojno prerekanje. Ko se je nemir poleg, je Vujić pričel čitati omenjeno resolucijo, s katero je hotel prehiteti akcijski odbor ter predlagati v imenu jevtičeve skupine predsedstvo stranke in člane glavnega odbora. Na ta način je hotel Vujić spraviti v glavni odbor JNS čim več jevtičevcev.

Ko je pričel Vujić čitati svoj predlog, ki se je glasil, naj se Uzunovič izvoli za častnega predsednika, Živkovič pa za predsednika stranke, za podpredsednika pa Banjanin, so na Vujića skočili vsi člani akcijskega odbora, ki so bili za predsedniško mizo ter so nanj vpili: »Ne smete stavliti predloga! To je provokiranje!« in slično. V dvorani pa je v tem trenutku nastalo med jevtičevci in pristajali akcijskega odbora ostro medsebojno prerekanje, ki je grozilo, da se bo kongres moral razpustiti. Zaradi tega je dr. Kumanudi Vujiču tudi vzel besedo. Komisar kongresa g. Pejić pa je nato izjavil, da bo moral v primeru, če se bodo takšni neredi še ponovili, zaščititi zakon in kongres razpustiti.

Za Vujičem je dobil besedo senator Mžutin Dragović, ki je med drugim ostro napadel takozvane člane glavnega odbora radikalne stranke, za katere je dejal, da oni sploh nimajo nobene stranke, ker je bivša radikalna stranka z ustanovitvijo JRJ prenehala obstajati.

Uzunovič odlaga predsedstvo

Nato je dr. Kumanudi stopil na govorniški oder ter prebral pismo, ki ga je poslal kongresu Nikola Uzunovič. V tem pismu pravi Uzunovič, da čakajo stranko težke naloge, njegovo zdravstveno stanje pa da ne dopušta, da bi mogel še nadalje ostati na čelu te stranke ter da zaradi tega podaja ostavko na položaj predsednika JNS, Dr. Kumanudi je imel nato krajši govor, v katerem je povečeval dotedanje Uzunovičovo delo in delo stranke JNS. Njegov govor je bil nekaj politični nekrolog.

Kurtovič, Karlo Kovačević, dr. Lavoslav Hanžek, Pavao Matica, dr. Milenko Marković, dr. Juriša, inž. Franjo Horvat, Josip Cvetič, Dušan Ivančević, Nikola Sokolović, Stefan Šiflar, dr. Nemeš, dr. Auer, Martin Car, Luka Rogulja, Stefan Novaković, Tomo Kovačević, dr. Glužan, Jovan Lastvić, Haas Tormanović, dr. Vasa Jovanović, dr. Svetislav Popović, inž. Daka Popović, dr. Josip Veselovski, Mihajlo Živančević, dr. Kosta Popović, Ilija Mihajlović, Kosta Timotijević, dr. Sekulić, dr. Šešerov, Milan Popović, Milan Božić, Ivan Vrančić, Kosta Aleksić, Atanasije Boža, Mihajlo Devčić-Kajle, dr. Avda Hasanbegović, dr. Ninko Perić, dr. Gjuro Ostojić, Derviš Dervišović, Mustafa Mulalić, Dušan Marić, dr. Krulj, dr. Ploj, Ivan Prekorski, Albin Toman, dr. Lipold, Milan Mravlje, Otmar Pirkmajer, Ivan Pucelj, Ignjat Stefanović, dr. Čafer Sulejmanović, dr. Ivan Paleček, Pavle Vujić, Blaž Angjelić, Trifko Ninković, Rašo Gavrović, dr. Dragan Kraljević, Ivan Arko, Marko Petrović, dr. Branko Radica.

Novoizvoljeni odbor JNS bo imel jutri dopoldne svojo sejo.

Električen tok ubil dva človeka 10 minut v smrtonem objemu elektrike

Maribor, 30. junija.

Nocoj kmalu po 6. se je dogodila v Jezdarski ulici usodopolna nesreča. Električni tok je ubil dva človeka, ki sta plačala svojo lahkomišelnost z življenjem. Nesreča se je tako-le pripetila:

Na hiši trgovca Kovača v Jezdarski ulici 5 je plačala zastava, ki je bila zapletena med električno živo, pričrjeno na hišo. Žice so bile nabite s svetlobnim tokom 220 voltov. Okoli pol 6. se je povzpela na podstrežje omenjene hiše dolgoletni hišnik Franc Drahtschneider. Ker je bila zastava zapletena v žico, je moral napeči vse sile, ako jo je hotel odtrgati od žice. Pri tem pa se je žica pretrgala. Zastava je bila premočena ter je hišnika že pri tem delu zadela močan električni tok. Oba konca žice sta se povesila navzdol ter visela tik pred vrati branjarije in gostilne ge. Zolgerjeve. Gospa je takoj opazila nevarnost ter poslala hišnika Drahtschneiderja k lastniku hiše Kovaču na Frankopansko cesto, da telefonira električnemu podjetju, naj se takoj odstrani nevarnost. Kovač je takoj telefoniral in ravnatelj podjetja Uršič je poslal monterje na dotični kraj. Medtem pa je že prišlo do nesreče.

Po cesti je prišel od Ehrlichove tovarne bomo obleden človek s štrubo belega kruha pod pazduho. Izgledal je, kakor da je malo vinen. Ko je prišel vrtič hiše, ga je ga. Zolgerjeva opozorila na nevarnost. Ta pa se je po nemško odrezal: »Kaj mi more elektrika?« in je v tem hipu že zgrabil za žico. Komaj se je dotaknil, že se je opotekel in zgrudil. Ga. Zolgerjeva, ki je bila priča dogodka, je zagnala vik in krič. Pri-skočili so takoj gospije iz gostilne, ustavljali pa so se tudi mimoidoči ljudje in nabrala se je ogromna množica, ki je videla ležati na tleh človeka v objemu elektrike. Tedaj je prišlo k hiši hišnik Drahtschneider in vzkliknil: »Temu moram pomagati, pa je še sam zgrabil za žico, da bi jo nesrečnemu izvil iz rok. Tedaj pa je tudi njega ošinilo, kakor da ga je udarila strela. Zgrudil se je na svojega tovariša in oba sta se zvijala kakih deset minut v objemu smrtonosnega toka. Električna jima je užgala prste, da se je iz mesa kar kadilo. Tedaj so krki ljudi opozorili električarja Ehrlichove tovarne Magerla na nesrečo. Prihitiel je z izoliranimi kleščami, odčepnil žico in s tem prekinil tok. Medtem so bili že iz policijske stražnice opozorili reševalce. Prihitieli so monterji električnega podjetja pod vodstvom

obratovodje Jakšeta. Oba ponesrečenca so zanesli na dvorišče hiše ter začeli z umetnim dihanjem. Reševalci sta prišla tudi mestni fizik dr. Novak in dr. Bedjanič.

Pri Drahtschneiderju je že spočetka vse kazalo, da mu ne bo mogoče pomagati. Jed, ki jo je malo prej zvil, mu je iz požiralnika siskala sapnik, da ni mogel pri umetnem dihanju dobiti zraka v pljuča. Pri drugem ponesrečencu pa je prihajal v pljuča zrak, tako da je bilo bolj verjetno, da mu bo vendarle mogoče rešiti življenje. Zdravnik dr. Bedjanič je dal obema ponesrečencema injekcijo naravnost v srca. Vbrizgnil jima je najmočnejše sredstvo, ki ga zdravniška veda za take primere pozna. Kljub temu pa se še za časa našega poročanja niso pokazali nikoli znaki življenja. Usodno je pa bilo, da ju je predolgo časa držal električni tok. Reševalci pa bodo še poskušali z umetnim dihanjem, kajti znano je, da se od električne zadetja človek lahko še v teku treh ur zbudi v življenje, če se umetno dihanje opravlja pravilno.

Hišnik Franc Drahtschneider je star 58 let, oženjen ter oče štirih otrok, ki so deloma že pre-skrbljeni. Zaposlen je pri železnici v kurirski kot premogar, poleg tega pa je bil tudi 22 let hišnik v Jezdarski ulici 5. Druga ponesrečenca sprva nihče ni mogel prepoznati. Nazadnje pa so našli pri njem v žepu delavske knjižice in brezposelsko izkaznico, ki se glasi na ime Andrej Vrabel, 31letni brezposelni strojni ključavničar, rojen v Donnersbachu v Avstriji, pristojen v občino Senarsko v Slov. goricah. Iz ostalih listin je razvidno, da je prišel šele letos na pomol iz Avstrije, ko so tam začeli izganjati naše delavce. Bil je brez stalnega bivališča ter se je preživljal od podpor pri Borzi dela in od dobrih ljudi. Zanimivo je tudi to, da je bil Vrabel v Avstriji dol-goro časa zaposlen pri električnem podjetju v Knittelfeldu, ker je razvidno iz spričevala, in je moral biti na vsak način dobro poučen o nevar-nosti, ki preli pri utrganih žicah. Najbrž pa ga je ravno ta okolnost zapeljala v smrt, ker je bil pre-več govor, da se mu ne bo nič pripetilo pri tako nizki napetosti. Očividci pravijo, da je čisto namenoma zgrabil za žico. Usodno je bilo po-č to, da je deževalo, da je bila cesta blatna in mo-lara ter je imel na sebi razmočene čevlje in je bil zaradi tega skozenjo dober stik z zemljo. Drahtschneider je padel kot žrtev požrtvovalnosti

Druga doba JNS

JNS si je torej dala novo predsedstvo. V teku svojega življenja je že enkrat spremenila svoje ime in s tem pokazala svojo idejno šibkost. Sedaj je bila primorana, da spremeni tudi svoje vodstvo in je s tem najbolj udarno obsodila svoj dosednji ob-stoj. Stranke spreminjajo svojo vodstva samo v najbolj nujnih primerih. Če je JNS sedaj segla po temu sredstvu, je sama izpovedala, da sama potrdi-la to, kar je jugoslovanski narod že od vedno trdil, da je bilo njeno dosedanje delovanje prazno in poraženo. Prva doba JNS življenja je torej končana. Končana je poraženo, z kruto obsodbo svojih lastnih pristajev, ki so pred vso jugoslovansko in mednarodno javnostjo izpovedali, da je bilo laž, kar so prej o moči JNS govorili in pisali, ampak da je resnično le, da je bilo vse dosedanje delo ne-gativno.

Sedaj prihaja druga, nova doba. JNS bo hotela pokazati, da z drugimi voditelji na čelu lahko do-seže večje uspehe, kot jih je doslej. Vsebinska njene-ga dosedanjega programa, ki je doživel sedaj jav-no priznan polom, je znana. Objamemo jo lahko v dve besedi: Jugofašizem in polizem. S temi gesli ni šlo. Jugoslovanski narod jih je zavrgel. V novi, drugi dobi hoče očividno z novimi vodji JNS seči po tretjem geslu, po diktaturi. Iz jugofašistične in polistične JNS se razvija sedaj torej diktatorska JNS. To nam povedo nova imena v vodstvu stranke. Radovedni smo, kakšne uspehe bo s tem geslom žela med jugoslovanskim narodom, čeravno lahko že danes mirno rečemo, da bomo ravnotako porazni, ravnotako negativni, kot so bili v prvi razvojni dobi.

Novega predsednika JNS generala Živkoviča poznamo iz njegovega dosedanjega delovanja. Ne moremo reči, da je bilo v vsakem oziru plodonos-no. Morda bo bodoče bolj. Prepričani smo, da bo sedaj, ko je stopil na čelo stranke, odložil tudi sabljo, ker ne gre, da bi aktivni častnik jugoslo-vanske vojske, ki je last vsega naroda, zastopal strankarske interese. Pričakovali bomo popolnoma mirno, kaj nam bo JNS pod njegovim vodstvom dala. Ne pričakujemo sicer mnogo, sodeč po iz-kušnjah iz polpretekla dobe, toda naj bo prepričan, da bomo za vsak pozitiven doprinos k utrditvi dr-žave hvaležni. Tedaj naj pokaže, kar zna!

V listi njegovega vodstva JNS najdemo najraz-ličnejše tipe jugoslovanskih politikov, ki so se na najrazličnejših poljih svojevrstno udeleževali. Nj-hova imena imajo neprijeten zvok. Naš narod ga dobro pozna in ga ni pozabil. Potemtakem je v drugi — diktatorski — razvojni dobi JNS postala svojevrsten politični konglomerat, ki ga sicer kot rečeno, objektivno pričakujemo na delu, o katerem si ne delamo nobenih utvar, kajti izkušnje, s kate-rimi so imena novih vodij JNS povezana, so bile pretrde, in korist, ki jo so državi izkazali, pre-medita in prepiča.

Naš narod je z enodušnim plebiscitom že iz-javil svojo pripadnost stranki JRJ. Ona je mlada, ona je ljudska, ona je sodobna in nosi v sebi vse pogoje, da ustvari v državi moralno in materialno blagostanje, ki je nam vsem tako neizmerno potrebno. Za nas je potemtakem še mnogo lažje, da mirno opazujemo, kako hoče nova JNS, z no-vimi voditelji in z novimi diktatorskimi aturami, državi koristiti, pripravljati, da strnji v svojem taboru hvaležno beležimo, če bo kaj koristnega prinesla in da odločno preprečimo, da bi hotela državi škodovati. Ostati smemo mirni opazovalci, tembolj ker smo prepričani, da bo jugoslovanski narod kaj kmalu JNS pod novim diktatorskim vo-dstvom z isto dolednostjo od sebe odrinil, kot je odrinil od sebe in zavrgel JNS, ko je izpovedala še lažjem in polizem.

in človekoljubnega dela, ko je hotel rešiti nesreč-nega človeka.

Na krogu nesreče so se zbrale zvečer ogrom-ne množice ljudstva. Blizu tisoč ljudi opazuje po-skušanje reševalcev, ki se trudijo, da na vsak na-čin obude ponesrečenca k življenju. Kakor izgle-da, bodo njihovi napori zastojni. Policija je mora-la poslati močan oddelček, da je zadrževal naval ljudi, ki so ravno tedaj zapuščali tovarne in stav-bišča in so do konca obupnega poskušanja reše-valcev zli na človeka, ki ima nihče več ne mo-re pomagati.

Maribor, 30. junija.

Ob 8. zvečer sta zdravnika prenehala z umet-nim dihanjem, ker sta na ponesrečenca ugotovila smrt.

KINO SLOGA TELEFON 27-30

Ob 16., 19-15 in 21-15 ur. Premiera veseloigr!

„Pobegla nevesta“

PRIDEI PRIDEI

„Kapetan Blood“

Film iz življenja morskih razbojnikov

Belgrajske vesti

Belgrad, 30. junija. m. Finančni minister je sklenil, da se v oddelku za davke ustanovi še dva oddelka in sicer 1. oddelček za cenzuro taks in 2. oddelček za tehnično kontrolo in trošarinsko cenzuro.

Osebnosti vesti

Belgrad, 30. junija. m. Pred tukajšnjim sodi-ščem sta bila danes obsojena zaradi ponarejanja 50 dinarskih bankovcev Milivoj Bošković na 14 let robije in Krsta Gjorgjević na 6 let robije.

Belgrad, 30. junija. m. Postavljeni so po potre-bi službe na področju ljubljanskega železniškega ravnateljstva in sicer v prometno-komercialnem oddelku Oton Žilič, Ivan Obračunč, Janer Ramovž Franc Legat, Anton Justin in Alojzij Božič vsi iz postaje Ljubljana gl. kol., Stanislav Pavšek iz Škofljice na postajo Ljubljana gl. kol., Jože Ma-gajna iz Rogatica v Šmarje Sap in Jože Štrozak iz Žaleca na postajo Šmarje-Sap.

Belgrad, 30. jun. AA. Z odlokom poštne-ga ministra je premeščen k pošti v Mokronogu Josip Mihel, pomožni manipulant pošte v Planini pri Rakeku.

Ponesrečen poizkus

Neka skupina tujcev, večinoma Judje, je ho-tela pred nekaj dnevi kupiti največji zagrebški hotel »Esplanade«. G. dr. Plivrič, ravnatelj Prve hrvaške štedionice, ki je lastnica tega hotela, pa je odločno odbil vsaka tozadevna pogajanja, men-da zato, ker bi ne bilo v našem nacionalnem in-teresu, da bi ta največji in najlepši hotel v Jugosla-viji prešel v tuje roke. (»Politička smotra«).

Zagrebška vre.nenska napoved: Obično in spremenljivo, noči jasne, topleje.

Moderna delikatesna trgovina in mesarija je otvorenja na Miklošičevi cesti 30

Ustreženo je stanovanjem na Miklošičevi cesti in okolišu, zlasti pa potujočemu občinstvu, izletnikom in turistom.

FRANC REZAR, lastnik delikatesne trgovine in mesarije

bo imel nedvomno najfinejšo, tako po okusu kakor po kvaliteti mesa, na zalogi vseh vrst mesnih izdelkov in specialitet. Izvrstne in zelo poceni narezke; garnirane plošče, prvovrstne hrenovke in klobase. Z izdelki je zaposlen eden najodličnejših strokovnjakov. Mesarija bo vedno dobro založena s svežim mesom vseh vrst.

Po Slomškovih slavnostih

Maribor, 30. junija.

Danes, ko nas jedva 24 ur loči od veličastnih mariborskih Slomškovih manifestacij, pa ni mogoče pregledati pomena Slomškovih dni in premeriti njih učinka, ki ga bodo imeli na slovenski narod. Prekratka je razdalja za to, vse preveč smo še pod vtisom velikega doživljanja, ki smo ga bili v teh dneh deležni. Oko je še pod opojem mogočnih slik, ki jih je zrlo te dni, v ušesu zveni še sedaj molitev in pesem desetstičev, misel se še ni odpočila od presilnih vtisov. Šele polagoma se bomo zavedali vsega, kar smo preživeli, bomo lahko proučili v miru vse pozitivne postavke ogromnega dela, ki je bilo izvršeno. Bilanca Slomškovih dni bo visoko aktivna. sledovi bodo trajni. Ti dnevi so nam dali mogočen polet, s katerim se bo veliko započelo delo nadaljevalo.

Na Maribor so manifestacije čudovito delovale. Kamorkoli prideš, s komurkoli govoriš, povsod je govora samo o Slomškovih slavnostih. Mesto je prevzeto. Silne vtise so napravile prireditve na meščane. Ljudje si niso mogli predstavljati, da bi bilo mogoče napraviti nekaj takega, kar so videli sedaj na lastne oči. Sedaj se šele zavedajo, kaj je Slomšek, ki počiva v njihovi sredi, na mariborskih tleh, kaj je ta mož vsemu slovenskemu narodu. Sedaj so videli, kako časti in slavi zlasti slovenski kmet svojega slovenskega svetnika. Slomškovi prazniki pomenjajo tudi za Maribor velik korak naprej. Ostavili bodo v mestu trajne sledove.

Vse priznanje organizaciji

Najlepši vtis je napravila na vse tuje in domačine vzorna organizacija. Res so bile še nekatere pomanjkljivosti, ki so pa pri takem obsegu neizbežne in se dogajajo povsod. V splošnem pa je bila organizacija vzorna. Pripravljalnemu odboru se mora res priznati, da je mislil na vsako malenkost, vse eventualnosti je premislil že naprej ter pripravil za vsako stvar podrobne načrte, tako da ni moglo nastopiti nobeno presenečenje. Delali pa so tudi vsi člani pripravljalnega odbora s pravim ognjem. In to delo ni bilo lahko, ogromna odgovornost je ležala na njihovih ramenih. Slomškova družina je podala viden dokaz svoje aktivnosti. Ne bomo navajali tukaj imen, ki so si pridobila za služe za veličastno izvedbo vseh slavnosti, ne moremo pa iti mimo enega: ravnatelj Cirilove tiskarne Franc Hraetelj je bil pač duša vsega. Povsod in na vsakem kraju je znal biti skoraj istočasno, vedno se je pojavil tam, kjer so ga najbolj potrebovali in znal je s svojo avtoriteto in svojim delom odstraniti vse težave in vse urediti.

Ogromno delo so vršile pisarne,

zlasti osrednja pisarna v mariborskem gradu. Tisoči in tisoči so v obeh dneh šli skozi njene prostore. Včasih je tekla ljudska množica kakor potok pri enih vratih notri, pri drugih zopet ven in vsakemu je bilo treba dati pojasnila, žigosati izkaznice, pomirjati razburjene ljudi in vmes še delati, nakazovati stanovanja, prodajati baklje in vstopnice, skratka vršiti ogromno delo, ki je zahtevalo od požrtvovalnih ljudi v pisarni napor vseh sil. Veliko delo so vršile tudi ostale pisarne, blagajne za vstopnice k igri in za koncert ter ob razhodu pisarna na kolodvoru, kjer so se žigosale vstopnice.

Rediteljstvo se je izkazalo

Vzorno so izvršili svojo nalogo reditelji. Franjo Kramberger je svojo četo rediteljev izvrstno izveščal. Nastopali so povsod disciplinirano, kakor vojska, zraven pa taktično in uslužno. Povsod so bili na mestu, noč in dan na nogah in izvršili so ogromno delo. Svoj štab in sedež so imeli v klasični gimnaziji, kjer so prenočevali. Priznati so morali vzorno organizacijo rediteljske službe celo kritični praktiki, ki so imeli lani priložnost aktivno sodelovati pri velikih prireditvah. S priznanjem so ugotavljali, da je mariborska rediteljska služba vzorna in sposobna za najtežje naloge.

Tudi zdravniška služba

je poslovala vzorno. Na vseh eksponiranih mestih so bile organizirane reševalne postaje, vsaka z zdravnikom na čelu. Poslovali so tudi vrli samarijanci in samarijanki. K sreči pa je bila njihova intervencija le redkokdaj potrebna. Resnejše nezgode in nesreče ni bilo nobene, le manjši slučaji oslabelosti so bili zabeleženi. Zaradi nezgode, ki je zadela dr. Wankmüllerja, je vodil organizacijo reševalne službe dr. Žitnik z neumorno delavnostjo.

Naš radio

je raznašal veličastje Slomškovih dni po vsej naši zemlji ter povezal z Mariborom tisoče in tisoče, ki so morali ostati doma. Radio je prenašal vse važnejše dogodke, vzorno je vršil reportaže o vseh veličastnih prireditvah ter tako tudi svoje doprinele, da se je svečanosti udeleževal ves naš narod. Čudovito naklonjenost je pokazalo nebo. Okrog in okrog Maribora v obeh dneh silne nevihte in deževje, v Mariboru pa ob soboti naprej najkrajše vreme, kakor da smo si ga naročili. Rahel dežek, ki je v soboto zvečer med predstavo v ljudskem vrtu za četrte ure padal, ni zmotil nikogar. Potem pa je bilo lepo do zaključka. V resnici smo čutili, da nam pomaga tukaj višja sila, da se zamorejo vse prireditve izvršiti brez motenj v vsem svojem sijaju.

Stritarjeva proslava v Vel. Laščah in Podsmreki

Dne 4. julija ob 8. zvečer.

1. Godba otvori uvod v proslavo. 2. Deklamacija: »Turki na Slevce«. 3. Mladinski zbor iz Vel. Lašč: zapoje: »Mlade vojake«. »Predice«. »Koklo«. 4. Govor (g. banski inšpektor Ivan Dolenc). 5. Mladinski zbor iz Ribnice zapoje: »Oba junaka«. 6. Mladinski zbor iz Ribnice zapoje: »Zabjo svatbo«. 7. Recitacija iz »Zorina«. 8. »Spominov«. »Pikiri Jožek«. 9. Duet: »Izgubljeni sin«. 10. Duet: »Spomladi v gozdu«. 11. Igra: »Oderu«. 12. Mešani zbor iz Vel. Lašč: zapoje: »Pozimi iz šole«. »Večerno«. 13. Godba zaključuje večerno proslavo.

V nedeljo, dne 5. julija.

1. Ob 4. jutraj budnica. 2. Sprejem gostov po prihodu vlakov in odhod v Podsmreko. 3. Služba božja in odhod v Podsmreko. 4. Govor (Franc Terzaglav) in odkritje spominske plošče. 5. Petje: »Molitev za slovenski rod«. 6. Govori zastopnikov društev in korporacij. 7. Deklamacija: »Doma«. 8. »Bože pravde« (godba). Po proslavi povratek v Velike Lašče na veselico s peštrm programom. Vožnja po železnici bo polovična z veljavnostjo od 2. do 9. julija 1936. Udeleženci kupijo na ožhodni postaji žel. vozni listek in žel. leg. (obrazec) K 13. — Oboje shranijo, dajo pri proslavi žigosati in se z istim vrnejo brezplačno. — Udeleženci, ki reflektirajo na stanovanje, naj se obrnejo na odbor za Stritarjevo proslavo v Vel. Laščah.

Vseučiliška knjižnica v Ljubljani

3. avgusta bo licitacija za 6,618.000 Din

Te dni je gospod ban dr. Marko Nallačen odobril načrte za vseučiliško knjižnico v Ljubljani. Ker je s pooblastilom, ki ga je gospodu banu dal minister za gradbo g. Kožuli, odpadla odobritev načrta po ministrstvu za gradbo, sta bila s tem prihranjena dva meseca in omogočen takojšen razpis licitacije za težnška, zidarska, železobetonska, kamnoseška dela in za dela in dobave iz umetnega kamna. Licitacija je razpisana za 3. avgust in skupna vsota licitiranih del znaša za sedaj 6,618.000 Din. Na posamezna dela odpadejo pri sedanjih licitacijah sledeče vsote: Težnška, betonska in zidarska dela so proračunana na 2,793.000 Din. Železobetonska dela so ocenjena na 2,258.000 Din. Kamnoseška dela bodo stala 502.000 Din. Dobava umetnega kamna in obdelava pa bo stala 1,064.000 Din.

Sredstva za kritje stroškov tako nujno potrebne in za ljubljano hkrati monumentalne zgradbe se bodo v glavnem našla iz posojila pri Drž. hipotekarni banki, ki bo dala na razpolago 7,500.000 Din in iz fondov za vseučiliško knjižnico, katere zbira kraljevska banska uprava v Ljubljani in ljubljansko vseučilišče. Ker smemo računati, da bodo pristojni faktorji v Beogradu

kurjača in vrtarja. Ob Vegovi ulici bo plinsko zaklonišče, dočim četrti trakt, ki se naslanja na sosedne hiše in srednji stopniščni trakt, ne bosta podkletena.

V pritrilju bodo ob Gosposki in Vegovi ulici skladišča za časopise, ob Knežji ulici bodo na levi ekspedicijska in vrtarjeva loža, na desni pa skladišča za časopise. V četrtem traktu ob sosedih bo pa velika, okrog 5 m visoka, 40 m dolga in 10 m široka dvorana, ki bo prav tako skladišče za časopise.

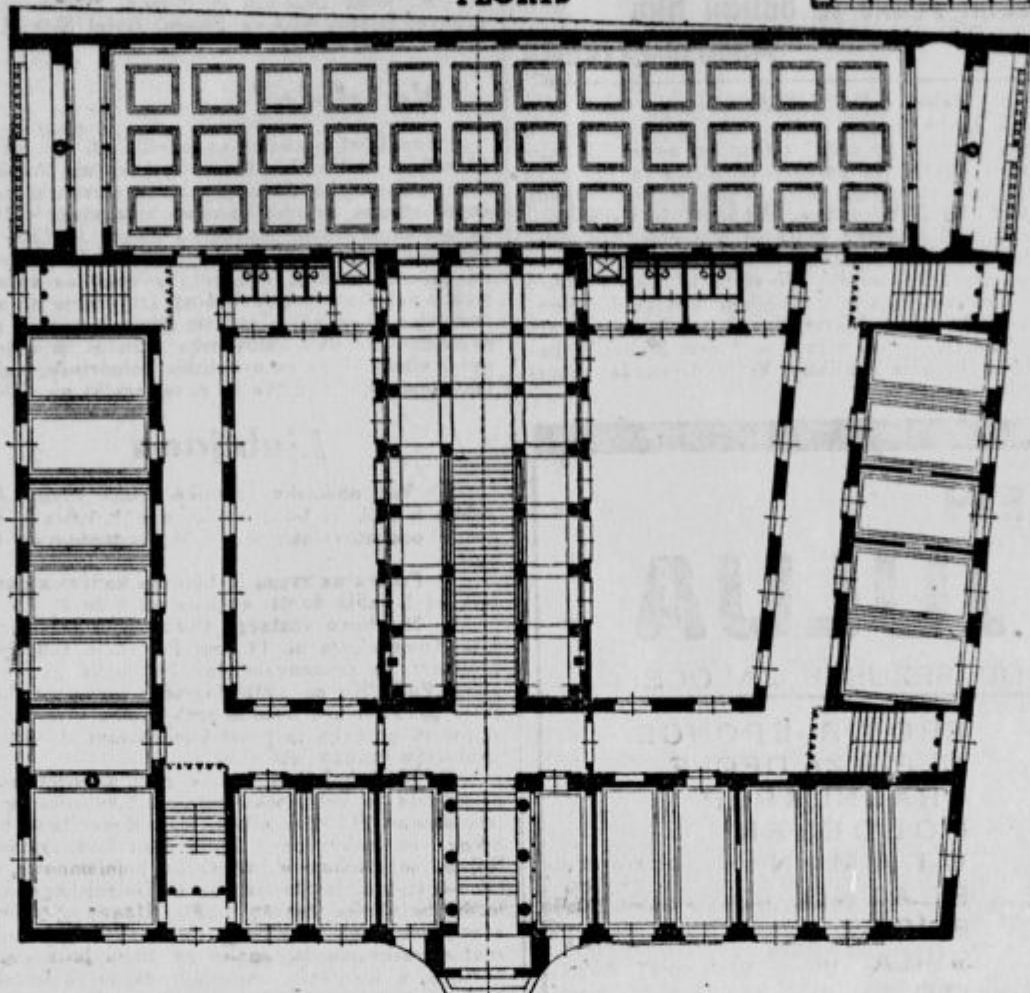
V prvem nadstropju bodo ob Gosposki ulici sobe katalogov za interne potrebe knjižnice, nato sobe za revije in profesorska čitalnica. Ob Vegovi ulici so določene sobe za ravnateljstvo, za pisarne in arhiv. Ob Knežji ulici pa bo v sredi nad glavnim vhodom velika razstavna dvorana, kjer bodo razstavljene knjižne zbirke, ki so jih že in jih še bodo poklonili slovenski mecenji vseučiliški knjižnici. Na desno od te dvorane pa bodo prostori za hrambo dragocenih rokopisov.

Velika čitalnica.

V prvem nadstropju bo v traktu, ki se naslanja na že stoječe stavbe, po vsej dolžini trakta

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA V LJUBLJANI

TLORIS

licitacijo, ki bo prav gotovo uspela, potrdili bo mogoče z graditvijo začeli že koncem avgusta, tako bomo končno tudi v Ljubljani dobili v letošnjem letu veliko gradbeno delo, pri katerem bo našlo zasluzko lepo število obrtnikov in delavcev, s čemer bo ne malo odpomagano brezposelnim delavcem.

Mogočna stavba.

Odobreni načrt se v glavnem naslanja na že znani načrt mojstra Plečnika, vendar ima nekaj nadvse važnih in posebnih izprememb, ki omogočajo mnogo ugodnejšo rešitev tloris in preglednejše in bolj monumentalno oblikovano glavno stopnišče. Kakor znano, bo stavba stala na veliki parceli med Vegovo, Knežjo in Gosposko ulico ter se naslanjala na že stoječe stavbe nasprotni Križankam in Napoleonovemu trgu. Zgradba ima približno obliko četverokota, s povprečno 45 m dolgimi stranicami. Visoka bo 22 m in bo imela ravno streho, krito z bakreno pločvino. Fasada bo ob vseh treh cestah izdelana v enotnem stilu, pri čemer bo v Knežji ulici glavni vhod z veličastnim portalom. Od glavnega vhoda bo šel po sredi dvorišča še srednji dvoriščni trakt proti glavni čitalni dvorani. Ta trakt bo imel samo hodnike in mogočno stopnišče ter bo delil od četverokola zunanjih traktov omejeno dvorišče v dve dvorišči, ki bosta merili približno po 8 m v širino in 18 m v dolžino.

Posebni temelji.

Ze letos spomladi je vseučilišče dalo s poskusnimi vrtnji določiti kakovost zemljišča, na katerem naj bi stala knjižnica. Vrtnja so pokazala, da moremo računati z dobrimi temelji iz žive skale šele v globini 25 m. Ker bi graditev temeljev za tako težko zgradbo, kakor je knjižnica, ki je v glavnem ogromno skladišče težkih knjig, stala ogromne vsote, določa načrt temelje, ki ne bodo segali do žive skale. Pod vodstvom univ. prof. ing. dr. Krala je dalo vseučilišče preizkusiti zemljišče tudi na to, s kakšno težo se sme večinoma naplavljeni svet obelžiti. Merjenja so pokazala, da več kakor 1½ kg na kv. cm ne bi bilo primerno. Temelji knjižnice bodo radi tega zelo razširjeni tako, da bo domala cela ploskev pod trakti podbetonirana s temeljno betonsko ploščo, ki bo enakomerno porazdeljevala pritisk stavbe na slabotno zemljišče.

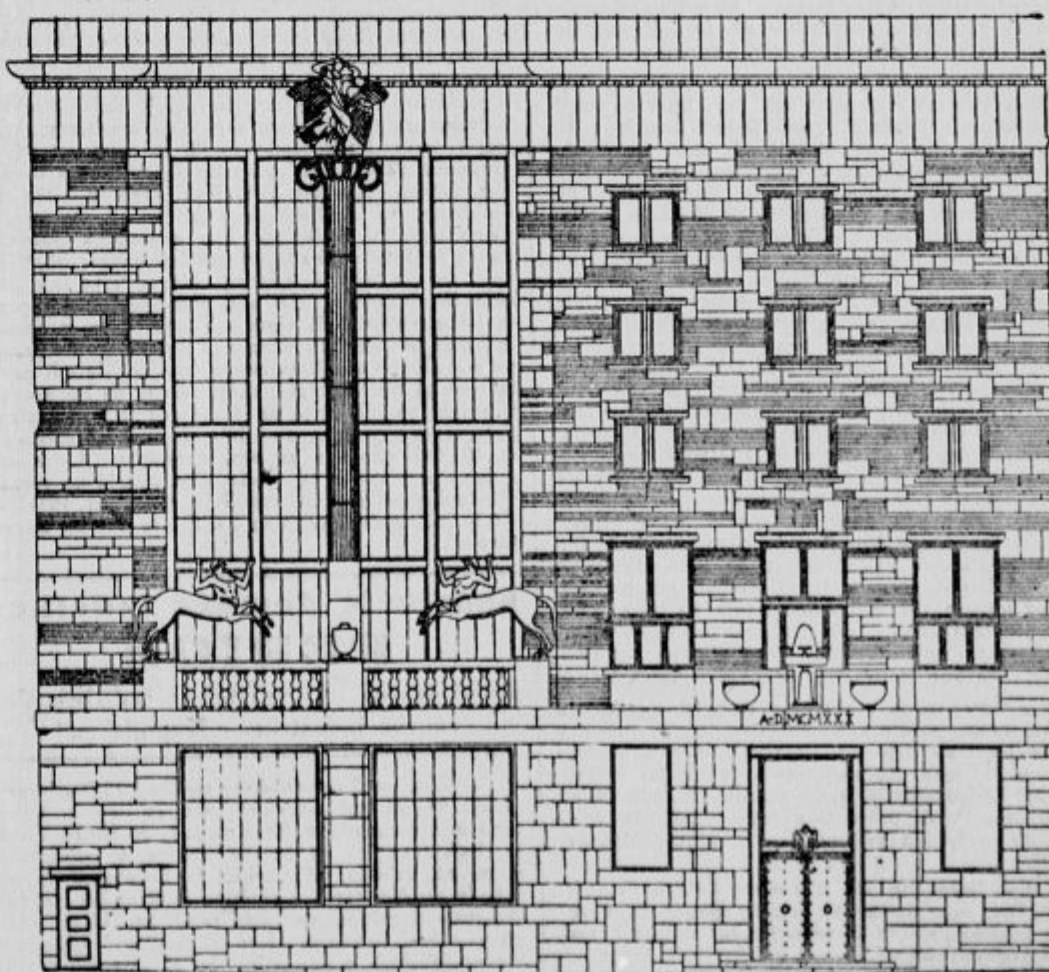
Štiri nadstropja.

Knjižnica bo imela klet, pritrilje, štiri nadstropja in podstrešje. Na notranji strani četverokola bodo ob treh stranskih hodniki, ki bodo vezali vse prostore knjižnice in skladišča knjig z glavno dvorano-čitalnico. Srednji notranji trakt pa bo, kakor že omenjeno, imel le stopnišče, ki bo vodilo v veliko čitalno dvorano v prvem nadstropju. Moister Plečnik, ki je vložil v ta načrt obilo dela in ljubezni, je po dolgoletnem študiju prinesel s tem načrtom rešitev, ki bo za stoletja v kras Ljubljani. Kot izredno posrečeno rešitev moramo smatrati štiri stranska stopnišča, ki vežejo posamezne trakte velikega četverokola med seboj. Jasno je, da ob veliki dvorani ne manjkata dva dvigala, v katerih se bodo prevažale knjige iz skladišč v čitalno dvorano.

V kleti knjižnice bo ob Knežji ulici postavljena košarna za centralno kurjavo, poleg nje pa bodo skladišča za premog. V traktu ob Gosposki ulici bosta dve dvosobni stanovanji za

velika glavna čitalna dvorana, ki bo segala skozi prvo, drugo in tretje nadstropje. Visoka bo 10 m, široka 10 m, dolga pa 40 m. Svetloba bo prihajala v knjižnico skozi 2 velikanski okni, ki bosta gledali na Vegovo in Gosposko ulico. Okni bosta zavzeli vso širino dvorane, tako da bosta visoki skoraj 10 m, široki pa okrog 8 m. V sredi dvorane bo še tretje veliko okno, ki bo segalo nad pritriljem stopniščem do stropa čitalnice in dobivalo svetlobo z razsežnega dvorišča. V dvorani sami bodo v sredini nameščeni katalogi za občinstvo; tu se bodo oddajale tudi knjige, dočim bodo na levi in desni dolge dvorane čitalne mize. Ob stenah bodo še omarice za ročno biblioteko v dveh etažah. Dohod v dvorano bo skozi glavni vhod v Knežji ulici po z mogočnim stebrovjem okrašenem stopnišču. Na ta način bo že ob vstopu omogočen pogled čez veliko stopnišče na glavna vrata čitalnice. Na obeh straneh stopnišča bodo z okni na dvorišča ločna stranskiša za moške in ženske.

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA V LJUBLJANI

OSNOVNI DELI FACADE

Mehko ko cvet

čisto ko cvet

po vsakem pranju

Vedno z

GAZELA

OT 3.1-35

TERPENTINOVIM MILOM

Pere res belo!

Skladišča knjig.

Dočim sta pritrilje in prvo nadstropje visoka po 4,80 m, so ostala tri nadstropja visoka le po 2,25 m. V vseh treh traktih, ki obkrožajo čitalno dvorano, so v drugem, tretjem in četrtem nadstropju dvorane, ki so vse namenjene za skladišča knjig. Razlog, da so nadstropja tako nizka je ta, da je mogoče doseči tudi najvišjo knjigo z roko od tal, s čemer odpade vsako prenašanje lestev. Jasno je, da bodo stropovi v teh nadstropjih iz rebrastih, železobetonskih plošč, saj bodo nosili ogromno težo. Nad glavno čitalno dvorano pa bo v četrtem nadstropju zopet nizka dvorana, ki bo uporabljena za potrebe vseučilišča. Vsa zgradba bo ogrevana s centralno kurjavo, velika čitalna dvorana in vesibul s stopniščem pa bodo ogrevani s toplim zrakom.

Dovršena in bogata zunanost.

Moister Plečnik je preskrbel, da bo zunanost vseučiliške knjižnice povzdignjena z odlično fasado. V njej se bosta zlasti izražali najboljša kakovost gradbenega materiala in monumentalni način graditve. Knjižnica bo v pritrilju vsa obložena z obdelanim podpeškim kamnom. Od pritrilja do glavnega venca pa bo fasada obložena z opeko in kamnom, ki bo različno obdelan. V tem delu fasade bo porabljen različen kamen, tako granit, apnenec in marmor. Ob velikih oknih pa, ki bodo dovajala svetlobo čitalni dvorani, bo zunanost palače še prav posebno poudarjena. Okna bodo umaknjena nekoliko navznoter in bo v sredi pred oknom stal mogočen bronast stebel z lepim kipom. V višini pritrilja pa bosta postavljena pred oknom dva bronasta centavra. Ti dve okni, ki zavzemata obe stranski steni čitalne dvorane, bosta dvojni in zgrajeni iz kočnega železa. Vsa druga okna bodo tudi obložena z umetnim kamnom ter bodo v pritrilju in v prvem nadstropju zelo velika, saj bodo visoka 3 m, široka pa 2 m. Okna v ostalih nadstropjih, kjer so le skladišča, bodo široka 1,60 m, visoka 1,40 m. Vso zgradbo bo zaključeval mogočen venec iz plošč brušenega umetnega kamna, podstrešje pa bo imelo okna le na dvorišču. Na skici fasade vidimo na levi polovici, kako bo izgledala fasada z velikimi okni ob Vegovi in Gosposki ulici, desna polovica pa kaže pogled na fasado nad glavnim vhodom v Knežji ulici. Povsod drugod po fasadi taka, kakor je na skici na desni strani, le s to razliko, da bodo okna v pritrilju prav tako široka, kakor v prvem nadstropju. — Vse, kar moremo reči o tem načrtu, je to, da je moister Plečnik položil v te načrte svojo ljubezen, ogromno izkusstvo in znanje in da nam je s tem načrtom omogočil zgraditev sekularne zgradbe, ki jo bodo občudovali še pozni rodovi zanamcev.

Pošljite naročnino!

Drobne novice

Položnice

prilagam v današnji izdaji »Slovenca« za vse poštne naročnike, dnevne in nedeljske, da se z njo poravnajo naročnina za čas od 1. julija 1936 dalje in morebitni zaostanki iz prejšnje dobe. Prosimo vladno vse prizadete, da se položnice poslužijo čim prej mogoče, da ne bo ovire pri dostavljanju lista.

Na položnicah p. n. naročniki, ki morajo nimajo pri roki prave položnice, tudi lahko plačajo naročnino za »Ponedeljski Slovenec«, vendar naj se to vrhu srednjega dela izrečno pripomni.

Pri tej prilici ponovno opozarjamo, da imajo pravico do »Slovenčeve« smrtnozgodne podpore samo dediči onih p. n. naročnikov, ki so imeli ob času nesreče naročnino plačano vsaj za tisti mesec, v katerem se je pripetila nezgoda.

Oni p. n. naročniki, ki bi položnice trenutno ne potrebovali, naj jo shranijo za prihodnje plačilo ali naj pridobijo z njo novega naročnika.

Tri dobrote na eno srečo

zadene vsakdo, ki se udeleži gorenjskega prosvetnega dne v št. Vidu nad Ljubljano dne 5. julija t. l. Prvič se bo s tem udeležil veličastne manifestacije vseh gorenjskih prosvetnih društev, ki bo prišla najbolj do izraza v manifestacijskem sprevodu in v prosvetnem taboru na igrišču škofijskega zavoda. Drugi dobrote bo ta, da si bo lahko ogledal obrtno razstavo, ki jo ta dan slovesno odpre sam g. ban. Kaj pa za tretje? Promenadni koncert, ljudska veselica z narodnimi igrami (zljško štehanje in ples pod lipi), nagradno tekmovanje narodnih noš itd., to mislimo, da vse skupaj zaleže tudi za prav lep, za tretji dobrote. Zatorej 5. julija vsi v št. Vidu!

DNEVI NIZKIH CEN

1.-11. JULIJA

KAR JE OSTALO OD SEZIJSKE ZALOGE:

FROTIR-EPONGE
CEFIR ZA DEČVE
PRALNI KREP
POLDELEN
ETAMIN
PLATNO
BURET
SVILA
ITD.

PO IZREDNO NIZKIH CENAH

MANUFAKTURA

SOUVAN

MESTNI TRG

Koledar

Sreda, 1. julija: Presveta Rešnja Kri. — Teobald, puščavnik. Ta mesec se dan skrči od 16 ur 3 minut za 58 minut na 15 ur 5 minut.

Osebnost

— Gospod ban dr. Marko Natlačen do nadaljnjega v mesecu juliju ne bo sprejemal strank.

— Na veterinarski fakulteti v Zagrebu je bil v torek 30. junija 1936 promoviran za doktorja veterine g. Koren Janko iz Metlike. Čestitamo!

— Napredovanje zdravnikov. Z odlokom ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje je napredoval za sekundarnega zdravnika državne ženske bolnišnice v Ljubljani dr. Ivan Pavšič, dosedaj uradniški pripravnik iste bolnišnice.

— Napredovali so v čin kap. fregate kap. korvete Venceslav Dujsin; v čin kap. korvete poročnik bojnega broda I. razr. Oskar Jeglič; v čin stotnika I. razr. peh. stotnik II. razr. Karlo Dolinšek; v čin stotnika II. razr. peh. poročnik Peter Pucar, inž. poročnik Josip Vajcar, san. poročnik dr. Marko Korošec in dr. Miladin Laban, strojni poročnik Martin Potočnik in konjeniški poročnik Viktor Rugele; v čin poročnika fregate poročnik korvete Alojzij Plantan, Milan Luger, Danilo Gangl, Rudolf Ribar, Radoslav Saje, Hinko Luteroti, Rikard Ostrič, Viktor Kobol in Vinko Grošelj; za nižjega voj. uradnika II. razr. sodne stroke nižji voj. uradnik III. razr. Milan Pivec; za nižjega voj. tehn. uradnika II. razr. nižji voj. tehn. uradnik III. razr. zrakoplovno tehn. strok Radoslav Cesarec, Stanko Kovačević, Vekoslav Pavlin, Franjo Flaš in v tehn. stroki mornarice Vilko Klajn in v čin poročnika korvete gojenci, ki so dovršili pomorsko voj. akademijo, naredniki: Branko Pečovnik, Branko Ivančič, Karel Kovačič, Stefan Pust, Marjan Gorečan, Ciril Šreter, Vitomir Pregel, Valtor Grego in Ivan Plesničar. — V IX. pol. skupino je bil pomaknjen mojster-mizar glavne voj. bolnišnice Pavle Kirin, v VIII. pol. skupino državni mojstri Franc Dolenc, Franc Sitar, Ivan Mihelič, Ivan Pogačnik in bolničar-masér dravske stalne voj. bolnišnice Ivan Kerin.

— Odrejeni so v službo v št. 16. topniškega polka topn. poročnik Franc Bezjak; v službo v generalni št. št. dravske divizijske oblasti pehotni stotnik II. razr. Sava Jankovič; v službo v ljubljansko vojno okrožje peh. stotnik II. razr. Milan Golubovič in za poveljnika čete dodeljenih vojakov 40. pešpolka peh. stotnik Stanimir Milosavljevič.

— Odlikovana sta z redom belega orla V. razr. rez. san. major dr. Marko Bauer in z redom jugoslov. krone V. razr. strojni stotnik I. razr. Ivan Hrabrovski.

— Upokojena sta nižji voj. uradnik I. razr. ekonomske stroke Leopold Vagner in državni mojster X. pol. skupine Ignac Pfajfer.

— Železniška direkcija v Ljubljani je dovolila za nedeljo, dne 5. julija 1936, da bo vozil poseben vlak iz Velikih Lašč proti Ljubljani okoli pol 10 zvečer, poleg rednega, ki odhaja iz Velikih Lašč ob 7 zvečer.

— Stritarjeve proslave so obljubili, da se bodo udeležili g. dr. Marko Natlačen, ban, g. dr. Samec, rektor univerze, g. dr. Juro Adlešič, župan stolnega mesta Ljubljane, g. dr. Dragotin Lončar, predsednik Slov. Matice.

— Pogreb majorja Zacherla. Sinoči je prišlo v Ljutomer truplo pokojnega slovenskega majorja Frančka Zacherla, ki je na tako tragičen način umrl od udarca strele v Strumici v Južni Srbiji. Pogreb blagega pokojnika bo danes v sredo popoldne ob 4. na farnem pokopališču v Ljutomeru.

— Sodne počitnice pri ljubljanskem sodišču. Od danes naprej so se pričele sodne počitnice, ki bodo trajale do 15. avgusta. Na civilnih oddelkih okrajnega in okrožnega sodišča se bodo obravnavale le najnujnejše pravne zadeve, druge pravde bodo počivale. Pri kazenskih oddelkih se bodo vršile razprave po programu. V malem senatu bodo fungirali kot sosedniki namestniki. Prav tako se bodo kazenske zadeve vršile na okrajnem sodišču.

Slikaj morje, goro — to ni dilema: vzemi vedno le odlični film

MIMOSA-EXTREMA

— Veliki nalivi v juniju. Letošnji junij je v naših krajih mesec z največjimi padavinami. Po mnogih krajih so nalivi z neurjem povzročili milijonsko škodo. Na praznik sv. Petra in Pavla so bili ponekod močni nalivi. Tako je divjala huda nevihta okoli Borovnice, Pokojišča in dalje proti Menišiji. Borovniške ceste so bile popolne spremenjeni v deroče potoke. S hribov so drveli v nizino pravi hudourniki. Nevihta je trajala dobro uro. Ob tem času je v Ljubljani le nekoliko porosilo. Tudi v kamniškem okraju je bilo na praznik viharno. Od Prevoj naprej po Črnem grabnu je popolne besnele nevihta, ki je napravila precej škode.

VELIKA ODPRODAJA VSEGA POLETNEGA BLAGA

A. Zlender,
manufakturna trgovina
Ljubljana, Mestni trg 22

20% POPUST

etane le din 5. Založila ga je Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

— Pastorek napadel očima. V ljubljansko bolnišnico je bil včeraj prepeljan 52-letni kajzar Ivan Marinič iz Zaderca v občini Stari trg pri Črnomlju. Mariniča je napadel predvčerajšnjim njegov pastorek ter ga obklat z nožem po glavi in životu.

— Sonce s svojimi žarki tvori in vzdržuje vse organsko življenje na zemlji. Pomanjkanje svetlobe škoduje človeškemu zdravju. Zato na sonce in zrak, toda previdno, navadimo najprej kožo nanje in ne pozabljajmo nikoli na KREMO NIVEA ali OLJE NIVEA. Samo KREMA NIVEA vsebuje EUCERIT.

— Avtoizleta 4.—6. julija Grossecklockner — 25.—30. julija Dolomiti in Milano. Informacije in prijave: Izletna pisarna Okorn, Hotel Slon, Ljubljana.

Na delo!

Slomškovi prazniki so minili, naj se začnejo Slomškovi delavnici. Prvo delo, ki nas čaka, je načrt »Slovenske Straže«, da ves slovenski narod zopet spozna nujnost narodnoobrambene dela. V ta namen je izdala Slovenska Straža za Ciril-Metodovo nedeljo — ki je prihodnja nedelja — poziv, da zažarijo kresovi v soboto zvečer, da zažarijo srca v nedeljo v pripravljenosti žrtvovanja na oltar domovine. Zato naj v vsakem kraju sprejmejo propagandne številke »Slovenske Straže« in kjer se sedaj nimajo lista za nedeljsko kolportažo, naj ga takoj naročijo! Društva in posamezniki na delo!

Ljubljana

— Vse občinske svetnike, člane kluba JRZ vabim k sebi, ki bo v erodo, dne 1. julija t. l. v mestni posvetovalnici ob pol 20. Predsednik dr. Kamušič.

— Prosvetna zveza in Ljudska knjižnica posujeta od 1. julija do 31. avgusta od 8 do 2.

— 35 letnico vestnega službovanja kot hišnica hiše Komenskega ul. 14. last Pekovske zadruge v Ljubljani, je praznovala dne 24. junija ga Franciška Pajk. Ko so 1901 dogradili omenjeno hišo, se je ga. Pajk kot hišnica prva vesela in novo poslopje in opravlja ta posel kljub visoki starosti še danes. Še mnogo let!

— Tisoč bolnikov več. V prvi polovici letošnjega leta je ljubljanska splošna bolnišnica sprejela skupno 14.050 bolnikov, to je dober tisoč bolnikov več, kakor pa v istem času lanskega leta. Bolniki se zatekajo v ljubljansko bolnišnico iz vse banovine, tudi iz Štajerskega in Dolenjskega, kjer imajo bolnišnice mnogo bližje. Upati je, da bo nova bolnišnica v Kranju ljubljansko bolnišnico znatno razbremenila, enako pa tudi, da bo novi paviljon v bolnišnici omogočil, da bo bolnišnica boljše ustrezala vedno večjemu navalu bolnikov. To zadnje število sprejetih bolnikov v prvih šestih letošnjih mesecih dokazuje nujnost potrebe po povečanju bolnišnice.

— Popravni izpiti. Za dijake in dijakinje srednjih in meščanskih šol, ki imajo popravne izpite, se odprejo na drž. VI. deški narodni šoli v Sp. Šiški. Gasilska ulica, posebni učni tečaj. Pouk se prične v prvih dneh julija. Poučevali bodo profesorji in je uspeh zagotovljen onim, ki prično z rednim obiskom že julija. Posebni učni tečajji bodo tudi za dijake oziroma dijakinje, ki imajo popravne izpite za nižji in višji tečajni izpit. Informacije dnevno od 1. julija dalje od 9 do 12 na narodni šoli v Sp. Šiški.

— Sekcija Podmladka pri dravskem banovinskem odboru društva Rdečega križa v Ljubljani obvešča starše in varuhe dečkov, ki so bili sprejeti v poletniško kolonijo, da odpelje avto izpred pisarne Rdečega križa na Coveljevi cesti 1 (Delavska zbornica) v četrtek, dne 2. julija t. l., točno ob 8.

Zobni atelje

Serianz Anton

Ljubljana-ViC

se je preselil iz Tržaške ceste 51 na

Tržaško cesto 6 (hiša Tribuč)

in redno sprejema od 1. julija naprej.

— Obilo malin na trgu. Po dveh dneh, po nedelji in prazniku so prinesle na ljubljanski trg kmetice izredno veliko gozdnih malin. Zaradi obilice malin so cene padle od 4 Din liter na 2 Din. Kakor zatrjujejo stari poznavalci tržnih razmer, je sobotni trg v pogledu dovoza zelenjave, sadja, živin in drugih potrebščin dosegel rekord. Tako trg že kmalu ni bil zabarikadiran. Tržno nadzorstvo bi za prodajalke potrebovalo še najmanj do 200 klopov.

— Dva nesrečnika. Na praznik proti večeru sta se na ljubljanskih ulicah pojavila dva nesrečnika, ki sta kazala znake duševne bolezni. Nekdo je hodil okrog v kratkih spodnjih hlačah in v sami srajci. Obut in na glavi klobuk je pod pazduho držal aktovko, ki je bila precej debele. Govoril je zmešano: »Na Savi so mi hlače ukradli... Ne! Ne! V mlekarni sem naročil kozarec mleka. Nisem mogel plačati, pa mi je mlekarica hlače vzela. Prosim dinarček! Sem že tri leta brez posla...« Drugi nesrečnik je prejšnjo noč kolovratil okrog. Vsakomur je pravil: »Jutri bom ban. Ti boš moj pomočnik. Ti moj tajnik, ti pa moj sluga. Hitro avto, da se odpeljem. Tisočakov na koš!...« Na praznik se je njegova bolna fantazija stopnjevala. Slovesno je po ulicah govoril: »Jaz sem kralj! Hitro z menoj na daljino pot, da se v Jeruzalemu kronam!« Oba so pozneje spravili na varno!

— Stavka stavbinških delavcev. Pri nekaterih ljubljanskih podjetjih, ki si samovoljno tolmačijo določbe zadnje sporazumne pogodbe med stavbinškimi delodajalci in delojemalci in ki odpustajo starejše delavce, oziroma plačujejo slabše, kakor je to določila pogodba, je včeraj ponovno izbruhnila stavka. Včeraj je v Ljubljani pričelo stavkati že okoli 200 stavbinških delavcev, ki vztrajajo, da morajo podjetja točno izpolnjevati določbe nedavno sklenjene pogodbe. — Pri gradnji železnice št. Janč-Sevnica se še niso sporazumeli in stavka še vedno 750 delavcev.

† Kanonik Iv. Szlepecz

Na praznik sv. Petra in Pavla zvečer ob 10 je zatisnil oči k smrti kanonik Ivan Szlepecz, župnik in dekan v Murski Soboti. Postal je žrtev kapi. Rodil se je 14. jun. 1872 v Murski Soboti. Osnovno šolo je dovršil doma, gimnazij in bogoslovje pa v Szombathelyu. V duhovnika je bil posvečen 13. julija 1906.

Edino službeno mesto pokojnikovo je bila Murska Soba. V Soboti se je rodil, v njej delal in tam umrl. Tam je kaplanoval in župnikoval. Pokojnik je 40 let deloval v vinogradu Gospodovem. V tem času je mnogo storil za čast božjo in zveličanje duš. Najlepša spomenika njegovega zunanega dela sta krasna cerkev in župnišče. Cerkev je postavil leta 1912. Bila je njegov ponos. Ljubil jo je z nekako otroško ljubeznijo.

G. kanonik je tudi v javnem življenju bil znana osebnost. Pred prevratom je bil med tistimi, ki so bili obtoženi panslavizma.

Za svoje veliko delo je žel g. kanonik od strani predpostavljene zaslužen priznanje. Leta 1906 mu je bilo zaupano vodstvo celike sobotške dekanije. Imenovan je bil za častnega kanonika. Po prevratu je bil nekaj časa apostolski administrator za Slovensko krajino. Pred leti ga je sedanj lavantinski škof Ivan Jožef imenoval za konzistorialnega svetnika.

Ena najbolj značilnih potez g. kanonika je bila nežna ljubezen do matere. Mati mu je bila vse in čisto je dejal v družbi duhovnikov, da si brez matere ne more misliti življenja. Brez matere res ni dolgo živel. Ona je umrla pred nekaj meseci, sedaj se je tudi on odselil v večnost.

Neprilakovano je prišla smrt po kanonika Szlepecza. Vest o smrti je pretresla vse, ki smo ga poznali. Težko ga bomo pogrešali vsi. Starejši duhovniki so izgubili z njim iskrenega, odkritega prijatelja, mlajši pa očeta. G. kanonik je imel veliko srce. Ni obsojal in obteževal, pač pa vedno prizanašal in zagovarjal.

Naj počiva v miru!

Maribor

— Slomškova razstava je bila včeraj 30. junija ob 17 zaključena. Ves čas, kar je bila odprta, je vzbujala splošno zanimanje in imela številne obiskovalce. Slomškova družina smatra za svojo dolžnost, da javno izreče iskreno zahvalo vsem, ki so kakorkoli pripomogli k razstavi. Posebna zahvala gre prevzvišenemu nadpastirju, ki je rade volje dal na razstavo iz škofoje razne predmete, ki so bili nekdanj last Slomškova. Nadalje gre posebna zahvala Studijskimi knjižnici in njenemu ravnatelju g. J. Glasarju, ki je dal na razpolago in uredil literarni del razstave. Enaka hvala gre g. arhivarju Fr. Bašu, ki je sploh prevzel v svoje roke celotno ureditev razstave in dal na razpolago arhivalne stvari. Franciškanski samostan v Nazariju je doposlal Slomškov rožni venec in gosje pero, s katerim je Slomšek podpisal listino o izvršeni posvetitvi cerkve Sv. Križa pri Belih vodah. Razen tega so izpostavili originalne slike Slomškove: gospa Marija Schneider gospa A. Štupca, prof. G. Majcen. Solške sestre so posodile Slomškov klečnik in razne druge reči. Magistratni uradnik g. F. Kramberger se je mnogo trudil, da je napravil in zbral fotografije krajev, ki so bili v zvezi s Slomškom. Tem in vsem drugim sodelavnikom najlepša hvala!

— Slomškova družina na Ptujsko goro. Jutri, v četrtek, 2. julija, vozi na Ptujsko goro iz Maribora posebni avtobus. Vožnja stane 25 Din za prago Maribor-Ptujsko goro-Ptuj-Maribor. Prijave sprejema Slomškova družina v pisarnah na Koroški cesti 5 in na Koroški cesti 1. V Ptujju je odmor za kosilo. Na Ptujsko goro pride tudi knezošof dr. Ivan Tomažič.

— Obrtni knjigovodski tečaj prične danes ob 20 v prostorih Trg. akademije, vhod iz Zrinjskega trga. Interesenti naj se javijo ob označeni uri.

— Krščanska ženska zveza naznanja, da je polovična vožnja v Rajhenburg dovoljena. Odhod iz Maribora 11. julija ob 9.45, povratek v Maribor 12. julija ob 10.13 zvečer. Romanja se udeležijo tudi vladika dr. Tomažič. Vsi, ki se še niso prijavili, naj store to čimprej pri najbližjih odborcih ali pa v društveni pisarni na Aleksandrovi cesti 6/1, ki je odprta vsako sredo od 8 do 10. ure. Pri prijavi je plačati voznino 50 Din.

Dr. Marinič Franc

se je preselil s 1. julijem

v Koroško ulico št. 26

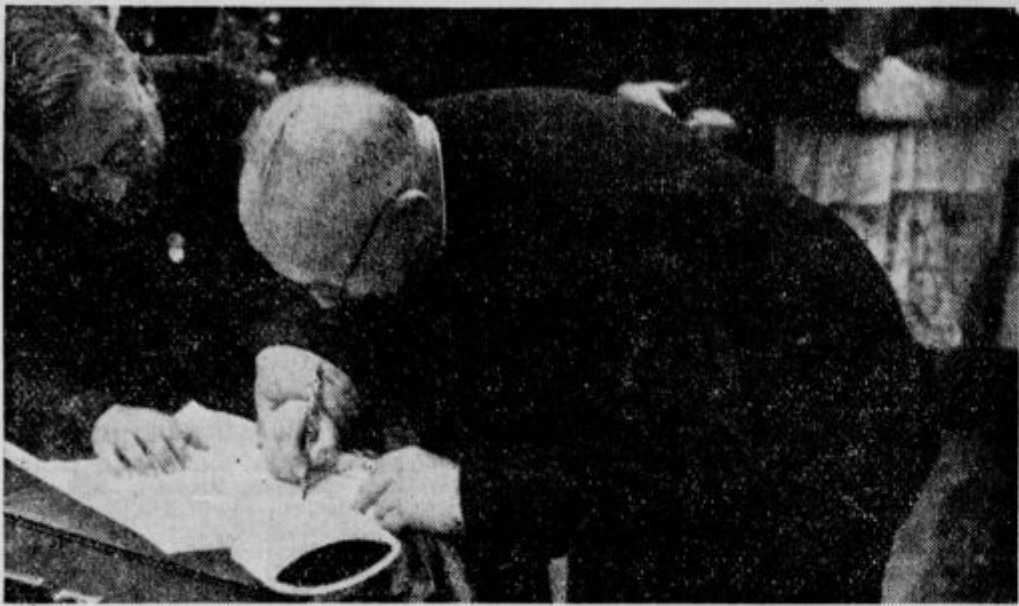
in ordinira

od 9. do 11. in od 14. do 16. ure.

— Tragična smrtna nesreča. Pod vozom sene je našel smrt na cesti pri Sp. Ložah delavec Fr. Gorjanc. Ko so naložili seno na vozove, so speli dva voza skupaj ter ju pešjali po cesti. Gorjanc se je vsedel na oje drugega voza, pa je med vožnjo izgubil ravnotežje ter padel pod voz. Kol mu je šlo ravno preko glave ter mu zdrobilo lobanjo. Bil je takoj mrtev.

— Smrt otroka v apneni jami. Tragična smrt je zadela 2-letno Rozino Horvato v Črensovcih. Dekletce je padlo pri igri v apneni jamo ter utonilo. V jami je bilo 17 cm vode in za ped apna. Dekletce je padlo v jamo tak, da se je z glavo zasidilo v apno ter se ni moglo več rešiti.

Veličastni Slomškovi dnevi v Mariboru

Voditelj slovenskega naroda podpisuje izročilno listino, s katero je bilo izročenih 400.000 podpisov z vseh strani slovenske domovine za beatifikacijo škofa Slomskega

Listina s 400.000 podpisov izročena mariborskemu škofu

Kolesarji pripravljajo sprejem dr. Korošca

Skupina Slovenk in Slovencev v panonskih narodnih nošah

Ljubljanci v sprevodu

Junaki pod morjem

Poklic podmorskega potapljača je že po svojem bistvu hudo nevaren. Vendar pa je v tem poklicu nekaj, kar ga dela silno mikavnega. Zato se ta poklic navadno tudi podeduje od rodu do rodu. To najbolj dokazuje zgodba ameriškega potapljača Roya Hansena, ki je postal navdušen potapljač, čeprav sta njegov oče in stari oče našla prežgodnjo smrt pod vodo. Pri tem je najbolj tragično in zanimivo to, da sta bodisi oče, kakor tudi stari oče umrli pri svojem delu natančno v razdobju 30 let in sicer, ko sta opravljala svoje delo po naročilu istega delodajalca, ki sedaj deluje pri njem tudi mladi Roy Hansen. Ravno 20 let kasneje, ko mu je pod vodo smrt ugrabila očeta, kar se je zgodilo l. 1914, je tudi mladi Hansen prejel nalogo, naj izvrši tisto, česar njegov ded in njegov oče nista mogla izvršiti. Dolej se mlademu Royu Hansenu pri tem delu še ni nič zgodilo. Kdo ve, kaj ga še čaka.

Vsekakor pa doslej še ni mogel dovršiti tega, kar mu je bilo naročeno. Pred 150 leti je v ustju reke East River bila potopljena angleška fregata »Hussart«, ki je imela na krovu za 4 milijone dolarjev zlata. Že pred 50 leti je stari oče Roya Hansena, Guy Hansen, dobil nalogo, naj se potopi pod vodo in naj počasi preišče tla da bi našel sledove potopljene fregate. Toda precej deroča voda reke East River ga je najbrž izpodnesla ter ga odnesla ven na morje. Komaj je minilo pol ure, odkar se je bil potopil, že ni dal nobenega znaka življenja od sebe in nihče več ga ni videl. Natančno čez 30 let se je njegovemu sinu Johnu, očetu sedanjega potapljača Roya, ravno tako zgodilo. Ne sreča njegovega očeta in njegovega deda bi bila morala mladega Roya prepričati naj se loti kakega drugega poklica. Toda fant je hotel postati prav tako sloveč potapljač, kakor sta bila njegova dva prednika. Vedno je hrepenel po tem, da bi tudi njega nekoč doletela častna naloga, da bi mu kdo naročil, naj poišče ostanke stare fregate.

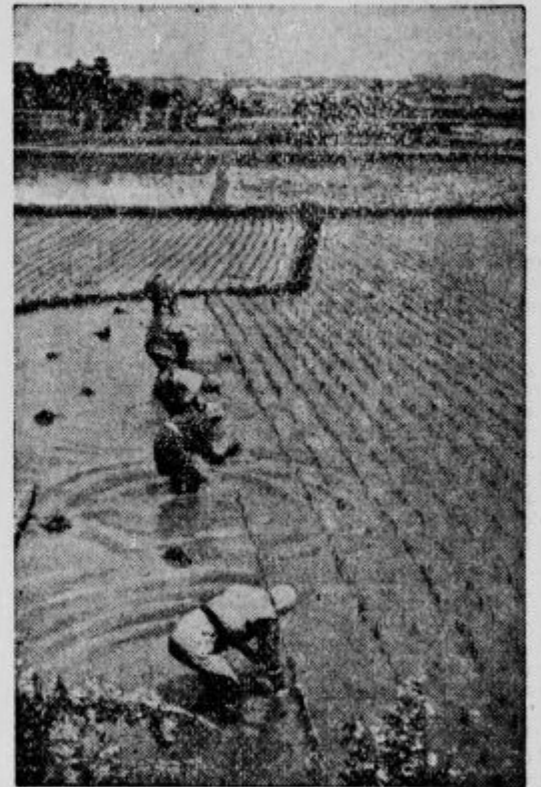
Leta 1934 je končno prišla zaželjena prilika. Pomorska družba za reševanje potopljenih stvari mu je sporočila, da potrebuje njegovega sodelovanja. Naročeno mu je bilo, naj preišče dno reke East River ob izlivu, česar doslej že 20 let nihče ni poskušal. Preden se je lotil svojega dela, je nekaterim ameriškim častnikom izjavil, da ne misli umreti tako, kakor so doslej imeli navado umirati možje iz rodovine Hansen. Pač pa hoče dovršiti tisto nalogo, katero so doslej zaman reševali njegovi predniki. Nato se je potopil pod vodo.

Komaj pa je na podvodnem dnu prehodil kakih 100 metrov, je nedaleč zagledal neko bitje, ki je hitelo naravnost proti njemu. Že je trdo poprijel pripravljeno kopje, misleč, da ima pred seboj sovražno bitje, ki živi pod vodo. Ko se je tisto neznanu bitju dovolj približalo, je mladi Roy Hansen v svoje veliko začudenje spoznal, da se mu bliža drug potapljač. Z mutastimi znamenji sta se oba tovariša sporazumela, da opravljata prav za prav isto nalogo in da imata pred seboj isti namen.

Brez nadaljnega sta se oba dala potegniti kvišku ter sta potem vsak na svoji ladji poročala, kako in kaj. Družba, ki je poslala pod vodo Roya Hansena, je bila zelo ogorčena, ko je zvedela za konkurenco. Uslužbeni družbe so sicer videli tam blizu tujo ladjo, niso pa vedeli, da je to tudi potapljaška ladja, ker je znala svoj značaj dobro prikrivati. Zahtevali so od Roya Hansena, naj se zopet potopi in onemu potapljaču prereže zvezne vrvi, ga prime in privleče na njihovo ladjo. Roy Hansen pa tega ni hotel storiti, češ, da je potapljač njegov tovariš, on sam pa je tudi potapljač in ne policaj. Če družbi ni prav, da kdo drugi išče pod morjem sledov stare fregate, naj se obrne za pomoč na obalo. To je družba tudi storila, a je kmalu zvedela, da je tudi neka druga družba dobila oblastno dovoljenje, da sme iskati pod vodo ostanke potopljene bojne ladje. S silo se torej ni dalo nič napraviti. Zato je družba hotela znebiti se konkurence z naglico. Royu so veleli, naj se brž zopet potopi in naglo prehodi vse dno. Takisto pa je velela svojemu potapljaču tudi konkurenčna

družba. Tako sta se oba potapljača pod vodo večkrat srečavala in se tovariško pozdravljala. Vendar s je Royu Hansenu končno posrečilo, da je svojega konkurenta prehitel za pet minut in za toliko prej prišel na drugi breg. Vendar pa svoje naloge ni mogel rešiti, ker o potopljene fregate ni bilo sledu. Tudi Royev konkurent je čez pet minut prišel na suho, ne da bi bil kaj našel.

Obe konkurenčni ladji sta še dolgo časa križarili ob ustju reke East River in potapljaška tovariša sta se še večkrat srečavala na morem dnu, ne da bi bila našla najmanjšo sled zlate fregate. Vodni tok je najbrž potopljeno ladjo v teku toliko let potisnil venkaj v globoko morje.

Japonski vsakdanji kruh, to je riž, katerega Japanci sade v umetno poplavljenja polja

»SLOVENE«
pred 60 leti:

V soboto, 1. julija 1876

VNANJE DRŽAVE

Srbska vojska s Turki se še ni pričela, ampak čaka na Crnogoro. Poslanci vnanjih vlad so prenehali svariti pred vojsko, ki je neizogibljiva. Za čas vojske je skupščina določila, da bodo vsi uradniki, ki imajo več ko 600 gld. letne plače, dobivali le po 600 gld., vsi drugi pa da bodo 20% odstotkov svoje plače darovali za vojskine potrebe.

Pruska sodnija v Kolonji je odstavila nadškofa Melchersa. Češ, da se njegovo obnašanje z javnim redom ne strinja. Če pojde tako naprej, bodo na Nemškem kmalu vsi škofje odstavljeni.

IZVIRNI DOPISI

Iz Celovca, 28. junija. Prav veselo iznenadil me je kresni večer pogled po goratovskih hribih in bregovih. Bilo je na stotine kresov, eden večji od drugega. Razsvitljeni so bili vrhovi, o katerih bi človek mislil, da so dom divjih koz in petelinov. Toda ne samo po gorah slovenskih goreli so kresovi, ampak tudi po nemških planinah so oznanjali spomni češčenja slovenskih običajev minulih dni. Premogočni sosed Nemec usilil jim je svoj jezik, a običaji so jim še vedno ostali.

Natančno po poduku

Sodnik (priči): »Predno pričnete izpovedovati, vas moram podučiti, da povejte samo tisto, kar veste iz lastnega opazovanja, ne pa, kar so vam drugi pripovedovali. Torej, kdaj ste se rodili?«

Priča: »Tega ne vem iz lastnega opazovanja, marveč le iz pripovedovanja drugih...«

Otrok svoje dobe

Katehet sprašuje učence, zakaj naše ljudstvo spoštuje sv. Jurija. Učenci delj časa molče, končno se oglasi mali Peter:

»Zato, ker je naslikan na tisočakah.«

»Vsekakor, kadar zagledam kakega svojega upnika, naglo krenem na drugo stran ceste.«

»To je pa hudo. Ali vas to vedno dirkanje z ene strani ceste na drugo in nazaj nič ne utruja?«

Skrivalnica v sliki: Kje je lovec na leve?

Navdušena angleška mladina v dežju gleda skušnje za velike angleške letalske tekme na letališču v Hendonu

Razdejanje vode

V nedeljo kmalu po 4 se je stemnilo nad Sv. Jurijem ob juž. žel. Zabelo je deževalo, nato se je pa utrgal oblak in je bilo na mah vse v vodi. Najhujše je bilo nad vasjo Ogorevc. S hribov je začela dreti v dolino voda. Najhujše prizadet je posestnik Gajšek Josip, čigar hiša stoji tik malega potoka, ki je narastel za 1 meter in pol. Voda je vdrla v Gajškovo hišo, kjer je stala nad 1 meter visoko. Voda je odnašala vse sadeže, poleg tega pa tudi hlode in druge stvari in je bila nevarnost, da Gajškovo hišo poruši. Zaradi tega so hišo izpraznili. Prav v taki nevarnosti je bil mlin sosed Dobriška Jožeta, ki stoji blizu Gajškove hiše. Voda je nanosila s hribov poleg Gajškove hiše nad 100 voz kamenja. Banovinska cesta Store-Prožinska vas je povsem razdejana in razrita od vode, ki je tekla tu v velikih potokih. Zaradi neurja je močno narasla tudi Voglajna in

so bili ogroženi vsi prebivalci ob potoku. Voda je nosila s hribov v dolino tudi plazove, ki so povzročili kmetom veliko škodo. Plazovi so neke pobrali zemljo do pol metra na globoko. Zelo hudo je bilo tudi blizu Cestnega Jožeta v Podgorju. V hribu je odtrgalo plaz, ki je podrl hlev, blizu hleva stoji hiša pa je zelo poškodovana. Razdejanje je bilo opažati v vaseh Ogorevc, Opača, Prožinska vas, Moste in Store.

Nekoliko prej se je utrgal oblak nad Misljinsko dolino med postajama Paka in Zg. Dolič. S hriba je voda prinesla plaz in je zasula progo v precejšnji dolžini. Promet se je vrnil do očiščenja proge s prestopanjem.

Prav tako neurje je vladalo tudi med Vitanjem, Dobro in Vojnikom. Tu je strela udarila blizu Vojnika v hišo in gospodarsko poslopje nekega posestnika in je bila takoj vsa v plamenih.

Fantovski tabor v Kostanjevici

Na praznik sv. bratov Cirila in Metoda, ki bo letos v nedeljo 5. julija, se naši fantje pripravljajo, da se zberejo pri Materi božji dobrega sveta pri Kostanjevici. Ob 10 bo v cerkvi sv. maša, po maši pa tabor pred cerkvijo, kjer bo govoril pri nas že znani in zelo priljubljeni govornik dr. Jože Basarj. Kostanjeviški fantje pravijo, da bodo zapeli še nekaj primernih pesmi, iz drugih krajev pa bodo izročili fantovske pozdrave; ob koncu bo zadonela himna: Povsod Boga. Fantje, naš je ta praznik, zato pridite na tabor!

K uboja pri Mengšu

V nedeljo, 28. junija, je bil pogreb ubitega Franca Lužarja. Pogreb je bil nad vse svečan. Zavetišče sv. Vincencija je posodilo žalni voz in tako sta dva lepa vranca peljala krsto prezgodaj umrlega ob izredni udeležbi ljudi. Med pogrebi sta bila tudi dva brata in sestra Belcjanova. V obe hiši, v Lužarjevo in Belcjanovo, ki sta sosedni, se je naselila globoka žalost. Prva je izgubila skrbnega gospodarja, pridnega in pobožnega moža in očeta, druga pa mladega in krepkega mladika. Niti šola, niti občina ni nikoli imela nobenih težav s Belcjanom. Bil pa je fant bolj v sebi zaprt in že pred leti mu je zdravnik radi živčne bolezni svetloval samo kmeto delo v naravi. Za svet se ni dosti brigal. Zato tudi niti ni imel, še manj pa nosil zeleno kravato, kar je »Jutro« razbotalo v svet. Prav tako ni res, da bi prav Belcjan Franc bil vsak dan pri šmarincah. Res pa je, da je bil, kot vsa hiša, tudi on versko precej dober in se je letošnji šmarin ob delavnih udeležil vse tri dni križnega tedna. Morda bo sodna preiskava dognala, da je tudi on nekoliko živčno zmeden, kar je zadelo že marsikatero njegovo najbližje sorodnike. Pri zdravi pameti bi res kaj tako strašnega ne mogli storiti, saj obe družini trdita, da bi raje do tal pogoreli, kot da se je to zgodilo.

Vtopljenec z razbito glavo

Maribor, 30. junija.

V bližini Koblarjevega broda pod Mariborskim otokom je Drava naplavlila vtopljenca. Ljudje, ki so šli v kopalnice na otok, so videli na obrežju truplo kakih 40 let starega moža. Truplo je bilo brez obleke, le na eni nogi je imel črno nogavico in črna čevlji. Na lice mesta je prišla komisija, ki je odredila prevoz vtopljenca v mrtvašnico na Pobrežju. Vtopljenca nitiče ni prepoznal ter ga je Drava očividno prinesla iz gornjega svojega toka. Ležal je v vodi 8 do 10 dni. Na glavi so mu odkrili sumljive rane na obeh straneh senc. Državno pravdnstvo je zaradi tega odredilo obdukcijo, ki je ugotovila, da so rane od udarca s topim predmetom ali od padca na kamen. Pozornost vzbuja tudi dejstvo, da je bil vtopljenec brez obleke, vendar pa na eni nogi obut. Sicer je tudi mogoče, da so mu strgali obleko s telesa silni vrtnici pod falskim jezum, kar se večkrat dogaja. Policija je dala vtopljenca fotografirati ter bo do na ta način skušali odkriti identiteto.

Podgane zgrizle truplo otroka

Maribor, 30. junija.

Dohajelendavski orožniki so dobili od svojega zaupnika prijavo, da je neznanec izginil šestmesečni sinček kolonistove žene Gizele Sabotin, ki služi v Dolnji Lendavi kot služkinja. Orožniki so stvar preiskali. Sabotinova je priznala, da je lani oktobra povila nezakonskega otroka, ki ga je dala v rejo Julijani Nagy v Dolnji Lendavi. V reji je imela otroka več mesecev ter je bil ta čas popolnoma zdrav. Par dni po Veliki noči pa je mati prišla po otročiča ter dejala rednici, da ga bo nesla pokazat botrom. Od tedaj ga ni več prinesla nazaj. Orožnikom je po dolgem oklevanju priznala, da je otrok umrl. Zakopala je trupelce v dvornci. Ko je prišla komisija, da bi truplo odkopala, je morala najprej odkopati vso skladišnico drv. Pod lesenim podom so našli samo ostanke par ogolodanih kosti. Do trupla so namreč prišle podgane ter ga požrle. Mati zatrjuje, da je otrok umrl zaradi nagle obolenosti, zakopala pa ga je sama, ker se je bala, da bi jo zlobni jeziki obdolžili detomora. Zanimivo je še to, da mati ni umaknila svoje tožbe za priznanje očetovstva proti nekemu čakovskemu odvetniku, dasiravno je bilo dete že tedaj mrtvo.

Jesenice

Delavski koncert. Na Vidov dan so delavci Krekovega prosvetnega društva priredili promenade koncert pred osvetljenim Krekovim domom. 40 godbenikov-delavcev je pod vodstvom delavca izvajalo koncertne komade, med katerimi je bil najlepši venček slovenskih narodnih pesmi. V spomin Vidovega dne je godba zaigrala tudi Zajčovo »U boj, u boj...«. Jeseniško ljudstvo, ki se je pravkar vračalo s planin, je v velikem številu prisostvovalo koncertu najstarejše godbe na Gorenjskem.

Školja Loka

Na Vidov dan je praznovala tukajšnja meščanska šola trojno slavlje, in to, slavlje Vidovega dne, potem slavlje, ko pošilja meščanska šola prve maturante v svet in slavlje, ko si šola našedne ime po našem rojaku, pisatelju dr. Ivanu Tavčarju. Zaključna šolska slovesnost, ki se je poleg dvorne dame dr. Tavčarjeve udeležil ves ljudsko in meščanskošolski učiteljski zbor poleg predstavnikov tukajšnjih civilnih in vojaških oblasti, je potekla prav lepo.

Kino Društveni dom bo prenehal s predstavitvami za dva meseca radi poprave zvočnega aparata. S kopanjem temeljev za nov oporni zid ob Selščici na poti v Vincarje so pred dnevi pričeli, poleg tega urejajo tudi kanalizacijo v Zvezdi.

Celje

Prasnovanje Vidovega dne v Celju. V nedeljo, na Vidov dan, je bila ob 8 zjutraj v opatijski cerkvi slavnostna služba božja, ki jo je daroval ob asistenci g. opata Juraka. Službe božje so se udeležili predstavniki vseh civilnih in vojaških oblasti, zastopniki organizacij ter številno občinstvo. V gimnazijski telodavnici je bila po razdelitvi izpričeval svedčana proslava Vidovega dne.

Na rudarski šoli v Celju je delal završni izpit od 24. do 26. junija 19 kandidatov. Izpit so položili vsi, in sicer 3 s odličnim, 1 s prav dobrim in 15 s dobrim uspehom. Topliniški tečaj so dovršili 4 dijaki.

Na erglarski šoli v Celju bo izpit v četrtek, dne 2. julija, ob 9 dopoldne. Za nadzornika je določil škofijski ordinarijat g. opata Juraka. K izpitu se je prijavilo 5 tretjeletnikov, in sicer Golob Felician, Prelovšek Franjo, Orešnik Janko, Sattler Alojzij in Sopar Vlado. Na zavodu poučijo g. kaplan Babšek, šol. upr. Kramar, Sanein Dušan, Križnik Filip in organist Bervar Karl.

Prihodnje šolsko leto se bo pričelo 15. septembra. Celjski Zvon ima vajo za mešani zbor v četrtek, dne 2. julija, ob 8 zvečer. Izlet na Goro Oljko bo v nedeljo, dne 5. julija. Izletniki se odpeljejo ob pol 8 zjutraj.

Šahovski klub v Gaberju je pričel dne 12. junija boj za klubsko prvenstvo. Boj se razlikuje od ostalih klubov v tem, da se prvenstvo ne doseže potem turnirja, temveč polom posebnih matchev, kar je gotovo najboljši sistem za kvalifikacijo klubskega prvaka. Za klubsko prvenstvo se potegujejo sledeči pari: Krajšek-Pušnik, Čačrg Franc-Čačrg Emil, Esah-Slimšek in Mirnik-Golja.

Obsojeni ponarejevalci in raspevalci denarja. Včeraj so bili pred malim senatom okrožnega sodišča v Celju obsojeni zaradi ponarejevanja oziroma razpečevanja ponarejenega denarja 44 letni kemičar Skobe Pangrac iz Dola pri Hrastniku na 4 meseca strogega zapora, 26 letni rudar Pertnjak Franc iz Dola pri Hrastniku na 3 mesece strogega zapora, 25 letni delavec brez stalnega bivališča Kobale Stefan in 23 letni mehanik Čokl Ivan z Zg. Pristava, vsak na 5 mesecev strogega zapora.

Novo mesto

Obrotna, gospodarska, umetnostna in zgodovinska razstava. Glavne priprave za razstavo so končane. Sedaj pa je še vse polno malenkosti, ki ne smejo biti prezrte, če hočemo, da bo razstava dosegla oni višek in oni uspeh, kakor to žele razstavljalci. Razstava obeta biti neverjetno popolna pa najsi bo to v obrtno-gospodarskem ali pa v umetnostno-zgodovinskem delu. Povsod enako pripravljajo, povsod enako tekmujejo. Pred nekaterimi dnevi so bili razdeljeni razstavljalcem prostori, za katere so se prijavili pri razstavnem odboru. Zanimanje za razstavo pa je tako med mestnimi kakor podeželskimi obrtniki zelo veliko in bo razstavilo svoje predmete nad 50 obrtnikov iz mesta in okolice. Tudi gospodarska razstava obeta mnogo, saj so priprave zanj v večjih rokah ravnatelja ban. kmet. šole na Grmu in vsega zavodovega učiteljsstva. V tem delu bo zelo zanimiva vsekakor čebelarstva razstava. Naravnost mogočna pa bo zgodovinska razstava, kjer bo zastopana vsa stara cerkvena in svetna umetnost na Dolenjskem. Med drugim bo razstavljenih tu zlasti veliko Mentzingerjevih del, pa tudi v Novem mestu menda edino Tintoretovo delo (sv. Miklavž iz glavnega oltarja kapiteljske cerkve), bo videti na razstavi. Nadalje tudi vse stare listine iz kapiteljskega cerkvenega arhiva, slike vseh prostov in še marsikaj drugega. Tudi več lepih starinskih slik iz frančiškanskega samostana bo tu videti. Za vse te stvari gre zahvala g. proštu K. Cerinu in čast g. p. gvardijanu Ciprijanu Napustu, ki sta radevolje odstopila te stvari za razstavo. Tudi iz graščine Otočec bo razstavljenih nekaj slik. Umetniška razstava pa bo svet zase. Razstavili bodo naši dolenjski in tu bivajoči ter priznani umetniki-slikarji: Grm, Jakac, Gorup in Mežan. Pridružil se bo tudi Hvala. Šolska razstava, ki bo tudi priključena, bo ustanovila zopet popolnoma svoje obeležje, kakor tudi tujskoprometna razstava. Vendar pa bo med vsemi tolika povezanost, da bo celotna razstava tvorila lepo in harmonično celoto. Razstava bo odprta v soboto, 4. julija, ob 5 popoldne v posloppu osnovne šole. Pri otvoritvi bo osebno navzoč pokrovitelj razstave g. ban dr. Marko Natlačen.

Kranj

Preselitev odvetniške pisarne. Odvetnik dr. Sajovic Stanko v Kranju je svojo odvetniško pisarno dne 1. julija t. l. preselil iz dosedanjih prostorov v hiši g. K. Pučnika v I. nadstropje hiše ge. Dore Mayr, posestnice in gostinčarke v Kranju, Jahačev prelaz št. 1 (velika Jahačeva hiša nasproti gostilne pri »Jahaču«).

Škocjan pri Mokronogu

Občina. Z zanimanjem in veseljem smo prejel četrkovskega »Slovenca«, ki je poročal o priključitvi k. o. Mršča vas naši občini. S tem so kraji v Zakrakovem: Mršča vas, Zameško, Čisti breg, Hrvaški breg, Čučja mlaka, Grmulje in Hudenje, ki so dosedaj pripadali občini Raka in so že dolgo želeli odcepitve, prišli v celoti v škocijansko občino. Nekatere vase, ki imajo do Škocijana komaj dober četrti ur, pa so morali hoditi na dve uri oddaljeno Rako. Hvaležni smo našemu voditelju dr. Koroscu, da je kot notranji minister izpolnil to željo prebivalstva.

Vrnil se je po 21 letih iz Rusije a svojo hčerko Franc Ribnikar iz Grmulj, L. 1915. je bil v Galiciji ujet, kot ujetnik je bil v Rimu in drugih krajih, končno pa je prišel v Tomsk v Sibiriji, odkoder mu je bila šele letos dana prilika, da je odpotoval domov. Za pot iz Tomska je porabil 25 dni, 10 dni so ga zadrževali na meji v Sovjetiji. Končno pa je le končal trnjevo pot in se vrnil.

Berlinska olimpijada

Katere države sodelujejo in v katerih športnih panogah

Enajste olimpijske igre, ki se vrše čez dober mesec v glavnem mestu Nemčije, v Berlinu, so že delj časa predmet živahnega razmotrivanja v vsem športnem svetu. Če je to upravičeno ali ne, je politična stvar, dejstvo je, da se doslej še za nobene olimpijske igre ni delalo toliko propagande kakor za te, na drugi strani pa tudi še nikdar ni bilo tolikšnih priprav kakor ravno za predstoječo olimpijado. Pa naj si bo to v športnih napravah samih, ali pa v pripravi športnikov. In ne samo po kvaliteti, tudi kvantiteti bo prekašala berlinska olimpijada vse dosedanje. Samo malo si oglejmo kdo se je vse prijavil in pa katere panoge.

1. Grčija v 8 panogah in sicer: lahka atletika, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, plavanje.

2. Egipt v 9 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, telovadba, plavanje, nogomet, basketball.

3. Afganistan v 2 panogah: lahka atletika in hokej.

4. Argentinita v 11 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, plavanje, veslanje, jadranje, in polo.

5. Avstralija v 8 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, košarsstvo, plavanje, veslanje.

6. Belgija v 18 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, hokej, basketball.

7. Bermuda v 1 panogi: plavanje.

8. Bolivija v 2 panogah: streljanje, plavanje.

9. Brazilija v 13 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, košarsstvo, plavanje, veslanje, jadranje, basketball.

10. Bolgarija v 9 panogah: lahka atletika, sabljanje, streljanje, telovadba, jahanje, košarsstvo, plavanje, nogomet, basketball.

11. Kanada v 15 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, sabljanje, moderni petoboj, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, basketball.

12. Čile v 9 panogah: lahka atletika, boks, sabljanje, streljanje, košarsstvo, plavanje, jadranje, basketball.

13. Kitajska v 9 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, boks, košarsstvo, plavanje, nogomet, basketball.

14. Kolumbija v 2 panogah: lahka atletika, košarsstvo.

15. Costa Rica v 1 panogi: sabljanje.

16. Danska v 15 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, moderni petoboj, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, hokej.

17. Estonika v 8 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, plavanje, veslanje, jadranje, basketball.

18. Finska v 14 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, streljanje, moderni petoboj, telovadba, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, nogomet.

19. Francija v 16 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, telovadba, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, hokej, basketball.

20. Velika Britanija v 19 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, telovadba, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, nogomet, basketball, polo.

21. Haiti v 1 panogi: dviganje uteži.

22. Nizozemska v 15 panogah: lahka atletika, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, hokej.

23. Indija v 7 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, košarsstvo, plavanje, hokej, basketball.

24. Islandija v 2 panogah: lahka atletika, plavanje.

25. Italija v 19 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, telovadba, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, nogomet, basketball.

26. Jamaika v 1 panogi: lahka atletika.

27. Japonska v 12 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, jahanje, plavanje, veslanje, jadranje, nogomet, hokej, basketball.

28. Jugoslavija v 15 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, telovadba, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, hokej.

29. Letonika v 6 panogah: lahka atletika, rokborba, streljanje, košarsstvo, veslanje, basketball.

30. Lichtenstein v 3 panogah: lahka atletika, streljanje, košarsstvo.

31. Luksemburška v 9 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, telovadba, košarsstvo, plavanje, kajak, nogomet.

32. Malta v 2 panogah: lahka atletika, plavanje.

33. Meksika v 10 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, jahanje, plavanje, basketball, polo.

34. Monako v eni panogi: streljanje.

35. Novozelandska v 3 panogah: lahka atletika, boks, košarsstvo.

36. Norveška v 13 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, nogomet.

37. Avstrija v 19 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, telovadba, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, nogomet, rokomet.

38. Panama v 3 panogah: boks, sabljanje, plavanje.

39. Peru v 8 panogah: lahka atletika, boks, sabljanje, streljanje, košarsstvo, plavanje, nogomet, basketball.

40. Filipini v 6 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, streljanje, plavanje, basketball.

41. Poljska v 15 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, telovadba,

jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, nogomet, basketball.

42. Portugalska v 7 panogah: lahka atletika, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, jahanje, jadranje, nogomet.

43. Romunija v 8 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, telovadba, jahanje, rokomet.

44. Švedska v 17 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, nogomet.

45. Švica v 18 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, moderni petoboj, telovadba, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, jadranje, hokej, rokomet, basketball.

46. Španija v 13 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, sabljanje, moderni petoboj, jahanje, plavanje, veslanje, jadranje, hokej, basketball.

47. Južna Afrika v 5 panogah: lahka atletika, rokborba, boks, košarsstvo, veslanje.

48. Češkoslovaška v 18 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, telovadba, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, hokej, basketball.

49. Turčija v 10 panogah: dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, jahanje, košarsstvo, jadranje, nogomet, basketball.

50. Madžarska v 23 panogah: lahka atletika, dviganje uteži, rokborba, boks, sabljanje, streljanje, moderni petoboj, telovadba, jahanje, košarsstvo, plavanje, veslanje, kajak, jadranje, nogomet, hokej, rokomet, basketball, polo.

51. Urugvaj v 6 panogah: boks, sabljanje, plavanje, veslanje, jadranje, basketball.

52. Združene države Severne Amerike: v vseh 23 panogah kakor Madžarska.

53. Nemčija v vseh 23 panogah kakor Madžarska in Amerika.

Pri nekaterih narodnostih je navedeno več panog, kakor smo jih imenovali; to pa pride od tega, ker tekmujejo v lahki atletiki, sabljanju, telovadbi in plavanju moški in ženske in se vsak šteje za eno panogo. Če pregledamo sedaj udeležbo v posameznih panogah po narodnostih, pa dobimo to-le sliko:

Lahka atletika 45 narodov z moškimi, 19 narodov z ženskami. Dviganje uteži 19 narodov. Rokborba 33 narodov, boks 38, sabljanje 32 narodov z moškimi, 16 narodov z ženskami. Streljanje 31, moderni petoboj 18, telovadba 15 narodov za moške, 7 z ženskami, jahanje 24, košarsstvo 32, plavanje 40 narodov z moškimi, 22 z ženskami, veslanje 26, kajak 19, jadranje 27, nogomet 18, hokej 14, rokomet 6, basketball 25, polo 7.

PRIZNANA KOZMETIČNA IZGOJINA.
Tako hitro izpadanje las, jahi korenine. Lasje zrastejo tudi na pleši. Takoj izgine prhlj in vse kožne bolezni. Jamimo za uspeh. Cena steklenici Din 40,-. Dobi se v lekarnah, drogerijah, parfumerijah, frizerskih salonih ali pri MODERNA KOZMETIKA - SPLIT
Omot in poštna franko.

Dieselov motor 40 PS

225 obr./min., z jermenico, z elektr. generatorjem za istosmerni tok 160/115 V, 1380 obr./min., vse v najboljšem stanju, se ugodno proda. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dieselmotor«

Nenadkriljivo edino uspešno domače sredstvo

1. prekomerno potenje nog, pazduhe in diskretnih delov telesa;
2. slab duh po potu;
3. zdravje.

Zahtevajte ohrani 3. zdravje.
»Sanopeda« v lekarnah, drogerijah in kozmet. salonih

Krasne trajne kodre, vodna ondulacija, friziranje, barvanje las, manikiranje, negovanje obraza izvršuje frizerski salon

Leben - Eigel
Maribor, Gospodarska ul. 38, na dvorišču

V DVEH MINUTAH GOTOV SLADOLED

»Fredovia-Express« - sladoled strojem • Brez vsake ročne ali pogonske sile • Brez ledu in soli

V DELOVANJU NEPREKOSLIIV — CENA SMESNO NIZKA

Pojasnila in predvajanje pri trdki Peter Angelo, družba z o. z.
Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4

Rezultat utakmice za izradu idejne skice za novu zgradu Državne markarnice u Beogradu

Na objavljeni utakmici za izradu idejne skice za novu zgradu Državne markarnice u Beogradu prispelo je, u određenom roku, ukupno 34 rada.

Ocenjivački sud izvršio je pregled prispelih radova i predviđenu sumu za nagrade i otkupe podelio na sledeći način:

1. Dve druge nagrade, po redu otvaranja, svaka od po 30.000 dinara radu pod znakom »MONOPOL« čiji je autor g. HINKO BAYER i g. MARIJAN HABERLE, arhitekti iz Zagreba i radu pod znakom »MARKARNICA«, čiji je autor g. MILADIN PRLJEVIĆ, arhitekt iz Beograda.

2. Treću nagradu u sumu od 20.000 dinara pod znakom »M 16«, čiji je autor g. JOVAN KORKA, arhitekt iz Zagreba.

3. Dva otkupa, po redu otvaranja, svaki od po 10.000 dinara radovima pod znakom: »123« i »LUX«.

4. Četiri otkupa, po redu otvaranja, svaki od po 5000 dinara radovima sa znakom: »38«, »ALA«, »SEVER« i »S. 25«.

Izložba svih prispelih radova biće otvorena u prostorijama tehničkog fakulteta u Beogradu, prizemlje, Kralja Aleksandra ulica, 5. jula ove godine i trajaće do nedelje 19. jula zaključno.

Pozivaju se autori otkupljenih radova, da podnesu upravi državnih monopola u Beogradu, kancelarija šefa tehničkog otkupa, Knez Mihailova ul. br. 40, pismeni pristanak na predloženi otkup.

M. Br. 4609/III — iz kancelarije Uprave državnih monopola.

Tinček in Tonček kot detektiva

93.

Otoček sredi morja.

Sreča je bila našim prijateljem naklonjena. Vprav v hipu, ko so izgubili že vsako upanje na rešitev, so jih morski valovi prignali do majhnega otoka. Bili so rešeni.

Radostno so poskakali na suho zemljo in se napitili v notranj-sčino neznanega otoka.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pletna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodob

Prikojevalka

za damske obleke, popolnoma samostojna moč - dobi stalno mesto. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prvovrstna prikojevalka« štev. 9579. (b)

Zastopnika

laše s provizijo za Slo-venijo tovarna lesen. pet »Koketa«, Novi Sad, Kne-za Miloša 43. - Prednost imajo oni, ki obiskujejo usnjarske in čevljarke delavnice. (b)

Mesarski pomočnik

se sprejme. — Poljanska cesta 42. (b)

Službe iščejo

Služkinja

snažna, vajena samostojnega gospodinjstva, likanja, kuhanja in nekoliko šivanja, išče službo. Po- nudbe upravi Slov. pod: »Večletna praksa 9528«.

Samostojna kuharica

srednjih let, večša slo-venščina in nemščina, po-štena in zanesljiva, per- fektna v kuhli, išče mesta k starejšemu boljšemu gos- podu ali pa v kak pen- sion, najraje na Gorenj- sko. Dopise na oglas odd. Slovenca pod šifro: »Go- renjka« št. 9554. (a)

Vajenci

Učenko

z znanjem nemščine tak- koj sprejme konfekcijska trgovina Belihar in Vele- pič, Tyrseva c. 35 b. (v)

Vajenca

sprejme specialna delav- nica za popravila pisar- niških strojev Ivan Le- gat, Ljubljana, Prešerno- va ulica 44. (v)

Vajenec

se sprejme za pekovo- ko obrt. Hrana in stanova- nje v hiši. Tušar Ferdi- nand, Medvedova ul. 30, Ljubljana VII. (v)

Ženitbe

Kateri trgovec

v Mariboru v lastni hiši in z dobro idejo trgovino poroči agilno gospodino s kapitalom 120.000 Din, naj se javi na upravo »Slovenca« pod »Razume- vanje 32« št. 9350. (2)

Pohištvo

Rekord - spalnice

orehova korenina, moder- ne, za 5500 in 6200 Din. Jedilnice, iste, 4500 Din, razprodaja Pohištvo Ma- lenšek, Dravljce. (8)

Stanovanja

Dvoje enosob. stanovanj takoj oddam. — Cerkvena ulica 21. (6)

Dvosobno stanovanje

lepo, s pritlikinami, se takoj odda odraslim. Na- slov v upravi »Slovenca« pod štev. 9560. (8)

Enosobno stanovanje

oddam s 15. julijem (elek- trika) s pritlikinami. — Aljaževa 8, Sp. šiška. 8

Trisobno stanovanje

s kopalnico, kabineto in pritlikinami oddamo v sre- dini mesta. Istotam odda- mo tudi skladišče. Na- slov v upravi »Slovenca« pod štev. 9573. (6)

Enodružinsko vilo

v neposredni bližini tram- vajske postaje, oddam v najem. — Ponudbe upravi Slovenca pod »Velik vrt« št. 9583. (n)

Vnajem

Pisarniški prostori

v centru mesta, v I. nadstrop. dvorišnega po- slojja se takoj oddajo. — Naslov v upravi Slovenca pod štev. 9565. (n)

Lokal na promet. kraju

se takoj odda. Vprašati upravnik: Krekov trg 10, II. nadst. (n)

ISOB

Svetla soba

dobro zaprta, pripravna za delavnico, se takoj od- da. Poseben vhod. Poizve se v upravi Slovenca pod

Sostanovanko

sprejem — najraje ves dan zaposleno. Smoletova ul. 4, Bežigrad. (8)

Oddam sobo

s posebnim vodom. Do- bršek, Karlovska 15. (8)

Sobo

poceni oddam. Sv. Petra nasip 71. (8)

Posestva

Droben oglas v »Slovenca« posestvo ti hitro prodaj; če ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico (la- ...)

Vila v bližini Celja

(lep razgled) z gradbenim materialom, naprodaj za 80.000 Din; tudi stavb- ne parcele. — Simonovič, Zagreb, Pantovčak 53. (p)

Posestvo

z 8—10 orlov, hišo in gospodar. poslopjem kupim v okolici Maribora. — Popis in ceno pošljite Antonu Gašparcu, Del- nice, Supnova ul. 284. p

Novo vilo

dvodružinsko, prodam za 70.000 dinarjev. Maribor, Pobrežje, Spesovo selo, Slomšekova 26. (p)

Hišo

priljubljeno za vsako obrt prodam v Ljubljani na Sv. Petra cesti. Naslov v upravi Slov. št. 9550. p

Velika pritlična hiša

s 1300 m² zemlje, suha, na solčnem kraju, zelo priprav. za mesarje, ker se nahaja tik klavnice, naprodaj. Naslov v upr. Slovenca pod št. 9556. p

Denar

Hranilne knjižice

podeželskih hranilnic (čla- nic Zadr. zveze), kupimo takoj in plačamo najboljšo. — Ponudbe na upravo Slovenca v Mari- boru pod »Tovarna 9468«.

Obavlja vse denar. posle

vnovčuje najboljše terjat- ve vseh denarnih zavod- ov takoj v gotovini. — Alojzij Planinšek, agent bančnih poslov, Ljublja- na, Beethovnova ul. 14/I. Telef. 35-10. Znamko za odgovor. (d)

Naznanjam, da sem prevzel 1. julija 1936

kavarno „Tabor“

Centnemu občinstvu se vljudno priporoča

Matija Karba, kavarnar.

TRGOVEC

z lepim lokalom

na najprometnejši cesti

želi prevzeti komisijsko skladišče dobrodokega predmeta.

Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Dober promet, Ljubljana« na upravo Slovenca štev. 9374

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljub- ljana, Krekov trg 10. (d)

Kupim hranilne knjižice

Okraj. hranil. v Slov. Bi- strici do 20.000 Din. Po- nudbe na upravo »Slov.« pod št. 9586. (d)

Kupimo

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujem po najvišjih dnevnih cenah.

A. KAJFEZ

Ljubljana, Miklošičeva 14

Prodamo

Žagini odpadki

bukovi, hrastovi in smre- kovi po najnižjih cenah vedno v zalogi pri Lav- renčič in Co., Ljubljana, Vošnjakova ulica 16. (l)

Telefon 2039

PREMOG

KARBOPAKETE

DRVA, KOKS tudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, nasproti »Ne- botičnika«.

Svež mlad fižol

zelen in rumen, sveže slive (šplinge) kg 3 Din franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Za jesensko setev

Imamo črno in sivo AJDO, KORUZO in RDE- ČO DETELJO.

FRAN POGAČNIK, d. z. o. z., Ljubljana, Tyrseva (Dunajska) cesta št. 33, v Javnih skladiščih.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri trvdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, naprodaj. Poizve se: Kamnik-Sutna štev. 16. (l)

Kolesa

kromirana in ponikljana dobite po najnižjih cenah v Novi trgovini na Tyr- sevi cesti 36. (l)

VINA

iz Centralne vinarne v Ljubljani

bodo zadovoljila Vaše pvice najbolji

Vsa letna oblačila,

lister, buret, kaša, v od- lični izdelavi dobite po- ceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

L. Ganghofer:

122

Grad Hubertus

Roman

»Moser, ali je črta do orlov prosta za strel?«
»Da, gospod grof!«
»Mi ni nobena veja napoti?«
»Ne, gospod grof!«
»Kako daleč?«
»Dobrih sto korakov.«
Grof Egge je prikiml. »Stopi za mene in mi pomagaj pomeriti.«

Poiskal je patrone, ki mu jih je bil Moser vtak- nil v žep pri jopiču, in nabil puško. Vse to je delal tako počasno preudarno, kakor imajo navado slep- ci. Pri tem mu je njegov upadli obraz žarel od vznemirjenosti.

Ob strani med drevjem je stal Fric z oskrbnico. Vsi trije so bili blede in prestrašeni, šepetali so med seboj in z znamenji govorili z Moserjem, v ka- terem sta se borila jeza in sočutje. Kakor se mu je njegov gospod smilil, se je vendar »lov«, pri katerem je moral pomagati, gnusobno upiral nje- govemu staremu lovskemu srcu.

Grof Egge je dvignil puško in pritisnil kopito k licu. »Ali merim prav?«

»Boli na desno, gospod grof!« Moser je gledal svojemu gospodu čez ramo. »Malo višje! Še malo! Zdaj, smilim, bi utegnili biti prav.«

Strel je zabobnel. Grof Egge se je nagnil naprej in vlekel na uho.

Orli so sedeli mirno na prečkah in samo ste- gali vratove.

»Prekratko ste streljali!«

Drugi strel je švignil ptičem nad glavami. Tretji je zadel. Eden od orlov je omahnil s palice in se z bijočimi perotmi zavalil po kletki. Ko ga je grof Egge čul frfotati, se je hripavo zasmejal. »Ali leži?«

Moser je molčal.

Grof Egge je streljal vedno hitreje, bolj in bolj se mu je razgrevao obraz, motno belino njegovih otrplih punčic so preplegle rdeče žilice. Dihal je hropeče in puška mu je vedno bolj negotovo po- čivala v roki. Še enaindvajset krogel je moral po- gnati skozi rešetko, preden je bilo v kletki mirno.

»Vsi?«

»Da, gospod grof! In hvala Bogu, da je pri kraju!« je zamrmral Moser. »Zdaj moram povedati odkrito: to je bilo delo, ki se mi je gnusilo!«

Počasi je vzel grof Egge zadnji dve patroni iz puške, zaprl cev in postavil orožje med noge. »Rad bi videl svoj plen. Prinesi mi orle in mi jih daj v roko.«

Moser je imel dovolj posla, da je vzel ogromne ptice iz kletke in jih prinesel grofu. Eden orlov je še rahlo gibal s kljunom, ko se mu je vlekla glava in peroti po tleh. Za Moserjem se je poznala krvava sled.

Grof Egge je nakremžil usta, ko je vzel v roko prvega ptiča. »Vonja kakor proketo gnezdo tam gor!« Potežkal je orla in ga ocenil po teži. Tako je storil tudi pri drugem in tretjem. Ko je prijel pa četrtega, se je zganila v orlu še zadnja iskra živ- ljenja. Stegnil je višje nogo in skrčil krepplje. Grof Egge je raklo jeknil, stresel roko in spustil ptiča na tla. »Ali bi rad sekla še zdaj?« Medlo se je nasmehnil.

Moser, ki je baš pobiral prazne patrone po tleh, tega malenkostnega dogodka niti opazil ni. Ko se je zravnil, je sedel njegov gospod nepri- mično v naslonjaču in oklepal z drhtečimi prsti puškino cev.

Svoje slepe oči je strmo upiral proti oblač- nim goram, njegove usehle ustnice so šepetale: »Moj zadnji lov! Omahuječe se je dvignil. »Moser, pelji me v hišo!«

Puškonosca ga je prijel za levico in odšla sta korak za korakom proti verandi. Tako ni videl, da se je grofu z desnega zapestja potočila čez palec rdeča kaplja krvi.

Ko sta prišla do vožmeta, je grof Egge obstal, na obrazu se mu je poznalo, da ga muči neka mi- sel. »Sveti Bog v nebesih! Moser! Na kaj sem se zdajle spomnil! Glas mu je omahoval. »Moj otrok doli v Italiji — uboga, ljuba košutica!«

Besede so zvenele tako, da so staremu lovcu prišle solze v oči.

Ko sta prišla v roglo sobo, je moral Fric, ki je prinesel za njim naslonjač, teči nemudoma po pisalni pribor in grof Egge mu je narekaval brz- javko: »Prosim, odpotuj domov, sem bolan.« Po- mislil je in odmahal z glavo. »Ne, ne takol! Skrbelo bi jo. Zvedela bo še dovolj zgodaj. Vzeml drug list in zapiši: Pridi domov, ljuba košuta, hrepenim po tebi! — Ali imaš?«

»Da, svetlost!«

»Prepiši še dvakrat. Eno za Capri, hotel Qui- sisana, drugo za Sorent, hotel Tramontano, tretjo za Amalfi. In potem teci na pošto! Zuri se, Fric, zuri se!«

Grof Egge je omahnil v stolu nazaj in zaprl rdeče veke. Nekaj minut pozneje je odšel Fric v vas, da bi oddal brzjavke. Pošta je bila zaprta in sluga jih je moral izročiti gostilničarju, ki se je začel hudovati:

»Kaj? Okno je spet zaprto? To je pa že od sila! Za nobeno rabo ni več ta praktikant! Službo zanemarja, plačo takoj zafrčka. Že sredi meseca zahteva predujem, da kupuje uhane, verižice in robčke! Saj me nič ne briga! Toda službo naj opravlja v redu! In če ne bo drugače, naznanim stvar v mestu njegovim višjim! Ali pa spregovorim z mladim Pointnerjem, da napravi konec! — Takoj dam poiskati praktikanta, gospod Fric, da odpravi brzjavke. Toda povejte mi, kako je z milostnim gospodom grofom? Ali mu gre že na boljše z očmi?«

Fric, ki ni maral dajati svojega gospoda lju- dem v zobe, je zmignil z rameni in odšel. Ko je bil prekoračil pristajališče, je opazil na cesti pred Brucknerjevo hišo razburjeno kopico ljudi. Med

moškimi in ženskami, ki so zmešano kričali vse- vprek, je stal upehanega obraza mlad lovec. Na vse načine se je skušal rešiti rok, ki so ga držale za jopič in roke. »Gospod Fric! gospod Fric!« je zasopel, ko je ugledal slažabnika. Na silo se je iz- vil iz klobčiča in sunil od sebe dekleta, ki se ga je obupano oklepalo njegove roke in je ni hotelo izpustiti zlepa.

»Za božjo voljo,« se je pristašil Fric. »Kaj se je zgodilo?«

Lovec je potegnil služabnika za seboj. A tedaj se je znova obesilo dvoje dekliskih rok nanj, in mrtev glas, ki so ga dušile solze, je venomer po- navljal neko besedo. Lovec se je razsrdil.

»Kaj le hoče to noro ženšče?« Jezno je sunil z roko, da se je dekle opoteklo.

Ljudje so prihiteli spet bliže, vsem na čelu stara kmetica. V naročju je držala jokajočo Ančico in tarnala: »Mali! Toda Mali, kaj vendar poča- njaš?«

Mali ni čula. Od sunka se je bila zgrudila na kolena, toda takoj se je spet pobrala, omahovala za lovcem in stegala roke.

»Toda govorite vendar!« je zajecjal Fric proti mlademu možu. »Kaj se je zgodilo?«

»Faloti prokleti! Ustrelili so enega našil lov- cev! Pod plazovi gori leži s kroglo v prsih!«

Prodiren krik. Dekle je obstalo, kakor bi ga bilo udarilo božje in je široko razprlo oči. »Mali! Jezus, Marija!« je zavpila sosedka. Pre- strašeni so obkolili ljudje dekleta, ki je začelo kakor blazno otepati z rokami okoli sebe. »Kresni dan!« Bridki glas je trgalo ihtenje. »Kresni dan!« Oprostila se je živega vozla vaščanov in se pognala na pot, ki je vodila v gore. Ljudje so se usuli za njo.

Ko je prišla do gozja, je bila kričeča jata ljudi še prav blizu za njo. Ali čim dalje je tekla navkreber, kakor bi bila strma pot ravna cesta tembolj so oni zaostajali. Potem je čula samo še njihove kričeče glasove, dokler se niso v bučanju hudournika porazgubili tudi ti.